Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 17 EKİM 1979
500 KURUŞ

Seçimlerde küçük partiler

TBP, CGP ve Bağımsızlar, SDP, TSİP, TİP

5.sayfamızda

Meclislerin ilk işi başkan seçimi

Senato Başkanlığına en kuvvetli aday: Çağlayangil

- Millet Meclisi Başkanlığına yeniden Karakas'ın seçilmesi bekleniyor
- Senato ve Meclisin önümüzdeki hafta toplanması bekleniyor

ANKARA(ÖZEL)
Önümüzdeki hafta başında toplanacak olan Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosunun ilk işi başkanlarını seçmek olacak.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına AP'nin Bursa Senatörü ve eski Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'i önereceği öğrenildi. Bu nedenle Çağlayangil, Genel Başkan Süleyman Demirel tarafından Ankara'ya çağırıldı. Yalova'da tatilde olan Çağlayangil dün Ankara'ya geldi.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı, gelecek nisanda yapılacak olan Cumhurbaşkanlığı seçiminin uzaması halinde, başkanın, Cumhurbaşkanına vekalet edecek kişi olması nedeniyle önem taşıyor.

Öte yandan Millet Meclisi Başkanlığına yeniden Cahit Karakaş'ın aday gösterileceği bildirildi. Karakaş'ın bu seçimi kazanması bekleniyor.

AP ve CHP, 1961'de hiçbirinin bir mecliste salt çoğunluğa sahip olmaması üzerine "Suat-Fuat anlaş-

(Devamı sa. 7, sü.4'de)

Nuri Bayar: "Millet, anarşi ve şiddete karşı çıktı"

ANKARA(ÖZEL)
AP Genel Sekreteri Nuri Bayar, seçim sonuçlarını değerlendirirken, "Millet, anarşi ve şiddete karşı çıktı" dedi. Bayar, halkın oylarını kullanırken, anarşiye bulaşmış olanlardan uzak durmaya ve karşı çıkmaya dikkat ettiğini söyledi.

Seçimlerde küçük partilerin etkisi konusunda da Bayar şöyle konuştu:

"Eğer MHP'nin aldığı oyların bir kısmı AP'ye kaymış olsaydı, CHP'nin aldığı senatör sayısı 7'ye düşebilirdi. Örneğin, Çanakkale'de ikinci senatörlüğü 300-500 oyla kaybettik. Tokat'ta da öyle. Birkaç bin farkla bir senatörlük kaptırdık. Kars'ta, Balıkesir'de de benzer durum görülüyor."

Bayar, CHP'nin yenilgisinde en önemli faktörlerin anarşiyi önleyememesi ve yolsuzluk olduğunu belirterek, başbakanın kendisinin yolsuzluklara karşımamasına rağmen, tespit edilen yolsuzluklar karşısında hareketsiz kaldığını söyledi ve "Halk, irtikaba, soyguna tahammül edemiyor" dedi.

Ecevit, hükümetin istifasını Korutürk'e sundu



Başbakan Bülent Ecevit, hükümetten çekilme kararı aldıklarını açıkladı. Fotoğrafta, Ecevit, CHP Ortak Kurul toplantısında alınan hükümetin istifa kararını açıklarken görülüyor. (Fotoğraf: AA)

SEÇİM SONRASI NOTLARI

içten geldiği gibi
NİMET ARZIK

Sevgili okurlarım, gelin, başkenti sizinlen cumartesi gününe değin, film yaşarcasına yaşayalım.

Daha televizyondan haberler, gergin liderlerin kulağında uğultular yapıyordu, vatandaşları usandırarak.

Saat sekiz. MSP'nin Hoşdere caddesindeki merkezinde, güncel canlılığın dışında, kebap kokulu bir canlılık göze çarpıyordu.

MSP yemek veriyordu, hem kendi perhizkâr üyelerine, hem de sonradan, birer kalem armağan edeceği, yirmi kadar gazeteciye.

Davetlilerden, tek hanım Aydınlık gazetesindendi

Ne bayram vardı, ne düğün, ne de sevinç çığlıkları atacak durum, MSP için.

Partiden üç senatör çıkmış, dört senatör girmişti seçimle.

Nitekim bir tek senatörlük kaza-

(Devamı sa.7. sü.8'de)

Hükümet arayışı

- *Hükümet kurma görevinin ilk turda kendisine verilmemesini isteyen Ecevit, "Bu aşamada AP Genel Başkanının hükümet kurma girişiminde bulunması uygundur" dedi*
- *Ecevit: "Bazı sol kuruluşların gölgesinin CHP üzerine düştüğü yerlerde inandırıcı olamadık"*

ANKARA(ÖZEL)
CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, dün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e istifa mektubunu sundu. Hükümetin istifasıyla birlikte yeni hükümet arayışları ve girişimleri de başladı.

Bu arada siyasi partilerin yetkili kurulları da toplantılar yaparak seçimlerden sonra izleyecekleri tutumu belirliyorlar. Bugün toplanacak olan AP Genel İdare Kurulu, AP'nin hükümet konusundaki tutumunu değerlendirecek.

(Devamı sa.7, sü.1'de)

CHP neden başarısız oldu?



EMEKLİ ÖĞRETMEN AHMET BEY



BEKÇİ NURETTİN KENAR



BİLETÇİ MEHMET ÖZDEMİR

Vatandaş "Anarşiyi önleyemeyen oy alamaz" diyor

YUSUF ÇELİK
CHP'nin Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme ve milletvekilliği ara seçimlerinde karşılaştığı büyük yenilginin nedenlerini, bu sonucu oylarıyla yaratan, sokaktaki, kuyruktaki vatandaştan sorduk. Çeşitli kesimlerden insanlar sorularımıza verdikleri cevaplarda, genellikle anarşiye işaret ettiler ve aynı şeyleri söylediler: "Kuyruklardan bıkmışız za-

(Devamı sa.7, sü.8'de)

CHP yöneticileri ne diyor?

CHP Manisa İl Başkanı Yetenç:

"Seçmen bize ders verdi"

İZMİR (THA)
CHP Manisa İl Başkanı Erdoğan Yetenç, seçim sonuçlarını değerlendirerek, "secmenimiz

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Bedri'ye katkı



Bağımsız Kılıç: "AP samimiyse iktidar olmalıdır"

ANKARA (ÖZEL)
Devlet Bakanı Ankara bağımsız Milletvekili Mustafa Kılıç "AP iktidar olmak istiyordu. Samimi ise iktidar olmalıdır" dedi.

Kılıç, bağımsız bakanların milli iradeye saygı duydukları için hükümetten çekilmeyi savunduklarını ve Bakanlar Kurulunda ittifakla çekilme kararı alındığını bildirdi. Kılıç şöyle konuştu:

"Bizim kararımız açıktır. Daha önce de iki zihniyet çarpışıyordu. Bir CHP zihniyeti, diğeri de AP ve diğer sağ partilerin zihniyeti. O tarafta kurulacak hükümetin bize ihtiyacı yoktur. Şimdi bize gerek duymaksızın hükümet kurabilirler."

Bundan sonraki tutumlarının ne olacağı şeklindeki bir sorumuza da Kılıç şu karşılığı verdi:

"Temennimiz Türkiye'ye hizmet eden iyi niyetli bir hükümetin kurulmasıdır. Böyle bir hükümeti saygıyla karşılarız."

Kılıç erken seçim konusunda ise "AP iktidar

(Devamı sa.7, sü.7'de)



Çin Başbakanı Giscard d'Estaing'le görüştü

Hua: "Sovyet tehdidine karşı Avrupa'nın yanındayız"

- Giscard d' Estaing, Çin' le Fransa arasında milli bağımsızlığı koruma açısından benzer yanlar olduğunu belirtti

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing, ülkeyi resmen ziyaret eden Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guofeng'in onuruna, 15 Ekim akşamı bir yemek verdi. Hua Guofeng yemekte yaptığı konuşmada, Sovyet hegemonyacılığını teşhir etti. Hua Guofeng, Sovyetler Birliği'nin dünyanın birçok bölgesinde faaliyet yürüttüğünü, bazı ülkelere dolaylı ya da dolaysız müdahalelerde bulunduğunu, hatta doğrudan işgale giriştiğini belirtti. Giscard d'Estaing ise, Fransa ile Çin arasında, milli bağımsızlığı ve egemenliği koruma açısından ortak yanlar olduğunu belirtti ve büyük devletlerin hakimiyetine

(Devamı sa.7, sü.5'de)

Kabil rejiminin başı dertte

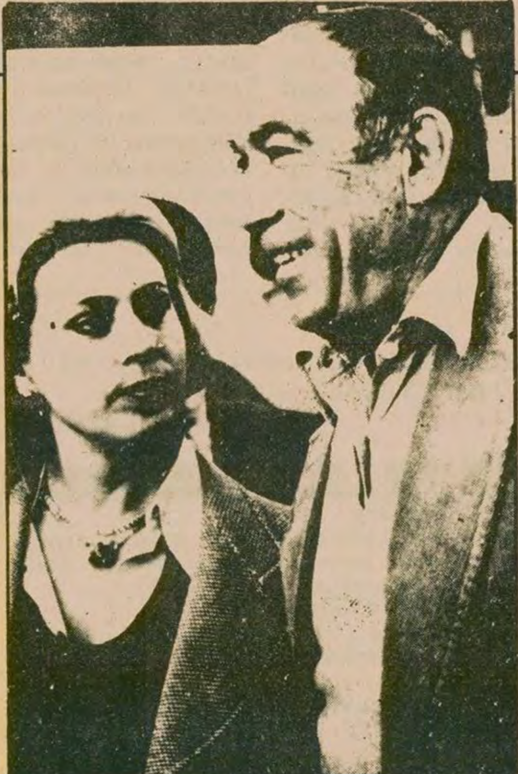


Amin Kabil'de 7. tümenin önüyak olduğu isyanı bastırmaya çalışırken, kurtarılmış bölgelerde Müslüman gerillalar Afan rejimini gün geçtikçe daha güç duruma düşürüyor.

Afgan ordusu 7. tümeni isyan etti

İSLAMABAD
Kabil Radyosu önceki günkü haber bülteninde Afganistan'da bir darbenin bastırıldığını açıkladı. Radyo haberine göre, ikisi subay beşi sivil yedi darbeci tutuklandı. Tutuklananların "Afgan-ı Millet" Partisine bağlı oldukları açıklandı.

(Devamı sa. 7, sü.4'de)



Yeşilköy Havaalanına Roma'daki grev yüzünden, iki saat geç gelen Anthony Quinn çok sayıda gazeteci, sanatçı, ve filmci tarafından karşılandı. (Fotoğraf: Abdullah KURTAY)

"Şehir ve Adam" dizisinin 'Tom Alkala'sı

Anthony Quinn İstanbul'a geldi

ABDULLAH KURTAY
"Şehir ve Adam" dizisinin 'Tom Alkala'sı Anthony Quinn, 'Çağrı' filminin galası için, dün film yönetmeni Mustafa Akkad ile birlikte İstanbul'a geldi.

TV dizileri ve büyük sinema yapıtları ile dünya çapında ün yapan Anthony Quinn, halen İstanbul ve dünyanın birçok yerinde oynavan

(Devamı sa. 7, sü.4'de)

İzlenimler

Sonun sonu

AYDINLIK EKİBİ
Ecevit hükümetinin son Bakanlar Kurulu toplantısını izlemek için yerli ve yabancı gazeteciler bir saat öncesinden Başbakanlığın önünde hazırdılar. Az sonra bakanlar gelmeye başladılar. Bağımsız bakanlar CHP'li bakanlarla birlikte geliyorlardı. İlk olarak Bağımsız Mustafa Kılıç, Lütfü Doğan'ın kolunda görüldü. Gazeteciler espri yaptılar:

— "Ne o hocam, kaçır-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

AP İzmir İl Başkanı

Yorgancıoğlu, erken seçim hükümeti istedi

İZMİR (THA)
Adalet Partisi İzmir İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu basına yaptığı bir açıklamada, "Şimdi yapılacak ilk iş bir erken seçim hükümeti kurmaktır" dedi.

Ecevit'in istifasının halk tarafından çoktan beri beklendiğini belirten Yorgancıoğlu, "Millet bir bayram havası içindedir. Şiddete, yağmacılığa, aşırı partizanlığa karşı milletin kararı yurtta en kısa zamanda devlet otoritesini kurduracak güçtedir." dedi.

Yorgancıoğlu, "seçim hükümetinden ara hükü-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Türk-İş Bölge Temsilcisi Bulmamış, "CHP-AP işbirliği ile geçici bir seçim hükümeti kurulmalıdır" dedi

İZMİR (THA)
Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış, Ecevit hükümetinin istifasından sonra zaman yitirilmeksizin, en kısa zamanda ülkeyi seçimlere götürecek CHP-AP işbirliği ile "seçim hükümeti" kurulmasını önerdi.

Türk-İş 3. Bölge Temsilcisi Ertuğrul Bulmamış, THA muhabirinin seçim sonuçları, hükümetin istifası ve yeni hükümet formülü konusundaki sorularını yanıtlarken." Türkiye'nin bugünkü durumda uzun süre hükümetsiz kalmaya tahammmülü yoktur" dedi.

Bulmamış'ın THA'ya açıklaması şöyledir:

"Ara seçimlerden sonra Türk siyasi hayatında Türk milletinin spor klubü tutar gibi parti tutmadığı, çalışan ve kendisine hizmet edene oy verdiği 1977 genel seçimlerindeki gibi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

Bunun yanında, pamuk ipliği ile 226'yı bulan hükümetlerinde düşeceği endişesi ile çok ta-

Orta öğrenim yeni ders yılına bugün başladı

5. SAYFADA



Türkiye'nin ihtiyacı

Cuma günü yayınlanacak yazıyı pazar günü yazmak zorunda kalsanız üstelik pazar günü de seçim varsa ne yaparsınız? Böylesi bir durumda okurun insafına sığınmaktan başka yapacak birşey yoktur. Biz de öyle yapıyoruz değerli okurlar; bugün için anlayışınıza, dostluğunuza, zaman zaman tebrik kartı ve mektuplarınızda berraklaşan ilginize sığınıyoruz. Çünkü size bugün, seçim sonuçlarına ilişkin herhangi birşey söyleyemeyeceğiz. Bu konuda susunca da güncel politik konuların hemen tümü kaçınılmaz olarak güme gidiyor! . .

Ama şu var: Size bugün istimi arkadan gelsin türünden de olsa bir seçim sonrası tablosu çizip, seçim sonuçları ne olursa olsun, Türkiye'nin bugünkü siyasi gereksiniminden sözedeceğiz. Bu sonuncusu seçim sonuçları sayın Demirel'i keyfinden zıplatacak bir skorla da kapansa, (ki güçlü bir olasılıktır bu) güncelliğini daha bir süre koruyacak bir sorunu içeriyor

Öyleyse başlayalım bakalım:

Bizim siyasal bünyemizde her ara seçim sonrası meydana gelen havayı bilirsiniz: Hükümeti güdümleyen parti oy yüzdesini koruduysa ya da az biraz artırdıysa , meydan davulu gibi gümlemeye başlar.

–Millet iradesinin bir kere daha bizimle birlikte olduğu kanıtlanmıştır!

Yok eğer ana muhalefet partisi seçim kantarından "ağır" çıktıysa davul başka biçimde gümlemeye başlar.

–Millet hükümete kırmızı oy vermiştir! . .

Ara seçimlerin olsun, genel seçimlerin olsun, bize özgü bir başka yanı da vardır. Başa güreşenler bir yana, seçimlere katılan her parti, topu-topu birkaç bin oy da alsa, derhal il, il, bölge bölge seçim sonuçlarını "tahlil" ederek mutlaka kendisine uygun bir sonuç ortaya çıkarır. Matematiğin kesin kural ve işlemlerinin, oy yüzdeleri düşen partiler "lehine" bu denli "sapıtması", olsa olsa tefeci defterlerinde görülebilir. Ancak! Bilirsiniz. . .

Bu seçim sonrası da, yani şu günler, bu tablo pek değişmez olmayacaktır. CHP geriledi mi, ana muhalefet partisi davulun tokmağına yapışacaktır.

–Millet, hükümete güven oyu vermedi! . .

Yok, CHP ilerledi mi, tokmak el değiştirecektir:

–Millet, hükümetimizi akladı! . .

İlk durumda hükümeti alaşağı etmek için atak üzerine atak tazelenecek, ikinci durumdaysa, hükümet tekrar, genel seçimlere kadar yerine iyice yerleşmek için yeni dümenlerin peşine düşecektir.

Diğer partilere gelince, siyasi yelpazedeki konumlarına göre, bir yandan "seçim paraları" 'nı rakamlara vurarak sergileme çabalamasını sürdürürken öte yandan da hükümetin düşmesi ya da sürmesi eğilimlerinden birisine koşulacaklardır. İyi ama, bugün için Ecevit hükümetinin düşmesi, Türkiye'nin esenliği açısından tek başına ne ifade eder? İşin burasını pek düşünen yok. AP kanadına bakarsanız, CHP'li hükümet gitsin de ne olursa olsun! Aynı mantık CHP'ye de egemen. Onlar da iktidarı AP'ye kaptırmama çabasındalar. Tek amaçları bu.

Oysa, beride Türkiye'nin yığınla sorunu var. Bu sorunların çözümü için Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu hükümet seçeneği var. Kendilerini tek seçenek olarak görenler bir bakıma kaçınılmaz olarak, bu seçeneği bilinçlerinin ekranına bir türlü çıkaramıyorlar. Bu, üstesinden mutlaka gelinmesi gereken ulusal bir handıkaptır.

Size bir soru:

– Diyelim ki Ecevit hükümeti yıkıldı, yerine AP'nin güdümünde bir hükümet kuruldu. Bu hükümet neyi çözebilir?

Sorunun yanıtı bellidir: Hiç bir şeyi! Bugüne kadar olan deneylerimiz, hasımlık temelleri üzerine bina edilen, ama öte yandan sayısal bakımdan pamuk ipliğine bağlı hükümetlerin, ülkemizin hiçbir sorununu çözemediğini bize öğretiyor. 2.MC'nin kötü mirasını bir yana koyacak olursak "demokrat" "solcu" Ecevit hükümetinin icraatı gözler önündedir!

Şimdi uzak vadeli çözümleri bir tarafa koyuyoruz. Türkiye'nin önünde bugünı iki yol vardır. Yollardan birisi iç-kargaşaya, diğeri ise ulusal birliğe gidiyor. Ecevit hükümeti, ulusal birliğin sağlanması doğrultusunda tutarlı adımlar atmamıştır. 2. MC'den bu zaten beklenemezdi.

Öyleyse, ne Ecevit hükümetinin mevcut haliyle sürmesi ve ne de CHP'siz bir hükümet deneyi, Türkiye'nin çıkarları ile uyuşmayacaktır. Türkiye'nin bugünkü ihtiyacı, iki süper devlete karşı kesin tavır alabilecek, anarşi odaklarının üzerine kararlılıkla yürüyebilecek bir Milli Birlik Hükümetidir. Milli Birlik Hükümeti formülü (adı üzerinde: Bütün milli güçlerin birliği anlamında), şu sıralarda her zamankinden daha etkin bir biçimde kendisini hissettiriyor.

Bize kalırsa, iki büyük partinin çok sorumlu tavırlar takınması gereken bir dönem içinde bulunuyoruz. AP, MHP'den, CHP'de Rusya'nın Türkiye'deki uşaklarından elini çekmeli ve ulusal birliğin sağlanması doğrultusunda çağrı ve katkıda bulunmalıdırlar. Artık yitirecek zaman kalmamıştır. Daha hâlâ ulusal birlik fikrine yanaşmayanlar, yahut ulusal birliği kendi dar parti çıkarları açısından yorumlayanlar, ister istemez, iç-kargaşayı ulusal birliğe tercih eden bir pozisyona kavuşacaklardır.

Gına getirse de tekrar edelim: Bunun, tarih karşısındaki sorumluluğu çok ağırdır!



"Karanlık şebekeleri aydınlatmıştır Aydınlık"

"Gazetemiz Aydınlık çıkmadan önce haftalık Halkın Sesi dergisini okuyorduk. O zaman Aydınlık için yürüttüğümüz kampanyaya zayıf katıldım. Şimdi Aydınlık'ın bize verdiği ürünü daha da çoğaltmak için mücadeleye tüm imkanlarımızla katılıyoruz. Aydınlık bize halkımızın önündeki milli bağımsızlık ve özgürlük yolundaki engellerini aşmayı öğretiyor. Kampanya süresince her ay bir günlük gelirimi Aydınlık'a göndereceğim. Halka karşı işlenen oyunları, birçok yolsuzluğu, karanlık şebekeleri aydınlatmıştır AYDINLIK".

Uğraş Çayevi Sahibi
N.IŞIK

"Aydınlık için şimdilik harçlığımı gönderiyorum"

Zonguldak Kozlu'nun Topbaşı Mahallesinde yapılan sağlık ocağı inşaatında dört gün çalıştım. Alacağım paranın bir kısmını Aydınlık'a verecek, bir kısmıyla da okul harçlığımı karşılayacaktım.

Çalışmaya başladığımda bana gündeliğimin 300 lira olduğunu söylediler. Ben 13 yaşındayım. Dört gün kan ter içinde çalıştım. Taş taşıdım, harç kardım. En sonunda paramı istedim, müteahhit vermedi. Babamı gönderdim, ona da vermedi. "Ben burada ayda yüz bin lira kazanıyorum, elli bin lirasını senin şikayet ettiğin yerlere, mahkemelere yediririm, olur biter" demiş. Bu adam her gün kaçak işçi çalıştırıyor, vergi vermiyor. "Angarya yasaktır" diyen Anayasa hükmünü hatırlatıyorum.

Ben bu vurguncuların düzeninin Aydınlık'ın mücadelesiyle yerle bir olacağına inanıyorum. "Daha güçlü, daha güncel Aydınlık" kampanyasına şimdilik harçlığımdan biriktirdiğim 50 lirayı gönderiyorum. Hepinize saygılar ve sevgiler.

C.SELÇUK

FİKİR MEYDANI

İKİ GÜÇ İKİ POLİTİKA

Ö.Faruk Ciravoğlu

ANARŞİ konusunda çeşitli güçlerin değişik politikaları var. Bu yazımızda anarşinin kaynaklarından biri olan politika (MHP) ile, anarşiye karşı denge tutumunu sürdüren bir diğer politikayı (CHP) ele alacağız.

MHP'nin politikası

MHP anarşinin kaynağıdır. Bu tutumunu emniyet müdürleri ve mensuplarına karşı da ortaya koyuyor. Önce gözlüyor ve tanımaya çalışıyor. Eğer MHP militanlarını, ETKO'cuları, TİT'cileri yakalıyor, onlarla uğraşıyorsa yayın organları ile hücuma geçiyor. Böylece korkutmaya ve sindirmeye çalışıyor. Eğer bu metod fayda getirmezse, artık ölümlerden ölüm beğen. Bir bombalı suikaste ya da silahla taranmaya maruz kalabilirsiniz.

İşte en son ve canlı örnek Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul. MHP'nin yayın organı Hergün gazetesi 1 Eylül tarihli nüshasında "Emniyet Müdürü, komünist militanları MHP'ye saldırtıyor" başlıklı haberde MHP Milletvekili Cengiz Gökçek ve Ali Gürbüz'ün Adana Emniyet Müdürünü hedef alan basın toplantılarına yer verdi. MHP İl binasında yapılan basın toplantısında, şöyle deniyordu: "Adana emniyeti POL-DER'li militanların işgaline uğratılmıştır. Olayları hükümet teşvik etmektedir. Komünist militanlara devlet eliyle silah dağıtılmaktadır. Adana emniyet mensupları şehirde MHP'yi tamamen bitireceklerini ilan ederlerken MHP'lilere karşı suikastler elbette devam eder." Aynı gün MHP Milletvekili Cengiz Gökçek ve Ali Gürbüz Başbakan ve İçişleri Bakanına gönderdikleri telgraflarda, Emniyet Müdürünün MHP düşmanlığı yaptığı belirtilerek "Emniyet müdürünün takdiren MHP'lilerin yoğun olduğu bir ile siyasi hasımlarınızı yok etmek için terfian göndereceğinizi ümit ederiz" deniliyordu. 19 Eylülde Adana'da altı öğretmenin öldürülmesinden sonra basına açıklama yapan MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, öğretmenlerin öldürülmesinden Adana Emniyet Müdürünü sorumlu tutuyor ve görevden alınmasını talep ediyordu.

Ve bütün bu gelişmelerin sonunda 28 Eylül sabahı saat 08.30'da Adana Emniyet Müdürü silahla taranarak öldürülüyor.

Bu örneklere Trabzonlular yabancı değildir. İşte birkaç örnek de Trabzon'dan. Trabzon'da MHP'nin yarı-resmi organı Türk Sesi gazetesi. Hani şu "Ya Devlet Başa, Ya Kuzgun Leşe, (Türk Sesi, 6 Temmuz 1979) diye manşet atan gazete. İşte bu gazetede Trabzon Emniyet Müdürü Yavuz Doğan ile ilgili bir yazı:

Türk Sesi 5 Ocak 1979

"Hadi cevap verin bakalım. Özellikle sizden cevap bekliyoruz, Emniyet Müdürü Yavuz Bey. Malum ya burası Trabzon ve Trabzonlular da meraklı insanlardır. Artvin'e ya da başka bir ile hiç benzemez Trabzon." (Emniyet Müdürü Trabzon'a Artvin'den gelmiştir. yn.)

Bu yazıdan sonra Trabzon Emniyet Müdürü Yavuz Doğan, 16 Nisan 1979 günü saat 19.30'da MHP'lilerin kurşunlarına hedef oldu.

İşte MHP paralelinde bir yayın organı daha Genç Arkadaş:

"Ve sen! . .
Hergün "Gıcık" olduğun ülkücüleri kasten tutuklattıran dedikoducu muhalefetçi mi ne olduğu bilinmeyen!
Ülkücüleri biraz tanımaya çalışsan, biraz gerçekleri görsen ne olur?
Tanısan da tanımasan da fark etmez zaten. . ." (Genç Arkadaş, sayı 9, Çekin o pis ellerinizi)

Bu yazıda kastedilen Emniyet 3. Şube Müdürü Muharrem Lafcı 7 Aralık 1978 akşamı kurşunlandı.

Türk Sesi gazetesinin adı, değişmeden önce Hizmet idi. Aynı siyasi doğrultuda yayın yapan Hizmet'ten bir manşet: "Dikkat dikkat M. Gezici 1. Şubeye Atandı."

POL-DER Trabzon Şube Başkanı olan Mehmet Gezici bu manşetten sonra 21 Ocak 1979 günü saat 21.30'da kurşunlandı.

Görüldüğü gibi gerçekler gün gibi ortada. Yoruma gerek yok. Bilmem ki, daha fazla söze de gerek var mı?

CHP'nin politikası

"Yurdakul'un şiddet eylemcilerine karşı giriştiği kahramanca mücadeleyi Adana güvenlik görevlilerinin yılmadan sürdüreceklerini ve başarıya ulaşacaklarına inanıyorum." (Basından)

CHP ölenlerin ardından böyle güzel ve parlak sözler söylemenin, geçmiş olsun dileğinde bulunmanın ötesinde birşey yapmadı. Görevliler ölümü göze alıyor, mücadeleye atılıyor. Sen CHP bu uzlaşma politikanla, bu dostla düşman arasında denge sağlama tutumunla kime ve neye hizmet ediyorsun? Bu, halkın düşmanlarından hesap sorulmasını, ülkenin huzura kavuşmasını önlüyor. Yarın sıra milletvekillerine, bakanlara gelecek. Onların ardından da böyle nutuklar mı atacaksın? O zaman Mecliste çoğunluğu sağlaman da cinayetler yüzünden tehlikeye düşecek.

Bugün sizleri umut olmaktan çıkaran gelişmeleri tahlil edin. Güzel sözlerle umut olmuştunuz. Ama artık halk, lafla peynir gemisinin yürümediğini görüyor ve biliyor. Bu konuda çok tecrübeler yaşadı ve gördü. Bu yüzden bugünkü parlak sözler aleyhinize oldu.. Halk sizden iş yapmanızı bekledi. Huzuru sağlamanızı istedi. Bunun için herşeyden önce ölenlerin yakınlarına tavsiye ettiğiniz cesarete sizin ihtiyacınız var. Anarşi kaynaklarına karşı mücadelede cesaret. Politika tespit etmede ve uygulamada cesaret. Cesaret edin halkın sizi nasıl desteklediğini göreceksiniz.

Denge politikası bugüne kadar eşkiyayı azdırmaktan başka birşeye hizmet etti mi?

Sonuç

Gelişmeler hükümetin artık bittiğini gösteriyor. Ancak Türkiye'de CHP'siz hükümet kurulamayacağı ortadadır. Ve CHP bu tecrübelerden yararlanarak önümüzdeki hükümetler dönemine hazırlanmalıdır.

Bir kere ülkemizin zorluklarının ana kaynağı dış meseledir. Dışarda meselelerimizi çözecek kuvvetli, geniş güçleri birleştiren bir hükümete ihtiyaç vardır. Kıbrıs meselesinin barışçı çözümü sağlanmalıdır. Dışarda yalnızlıktan kurtulunmalı, dost Üçüncü Dünya ülkeleriyle birleşilmelidir.

Anarşiye karşı 45 milyon halkı birleştirme politikası uygulanmalıdır. Anarşinin panzehirinin halk olduğu ortadadır. Halkı birleştirmek ancak özgürlük politikasıyla sağlanır. Halka, özgürlük yerine baskı anarşiye en büyük hizmettir.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

PERTEK TUNCELİ

Karagüney köyü

İlkokul Müdürü Erdal Çeşme

Elbirliği yapmamız gerekirken birbirimizle uğraşmamız bize zarar getirir

Karagüney köyünün keçileri kesilsin mi, kesilmesin mi?

Aydınlık meclisi

Tunceli'nin Pertek ilçesine bağlı Karagüney köyünde anlaşmazlığa yol açan, bir buçuk yıldır mahkemede davası görülen köydeki keçilerin beslenip beslenmemesi ile ilgili olarak 15 Ekim 1979 günü köylülerin ve 16 Ekim 1979 günü Köy Muhtarının görüşlerini yayınladık.

Bugün ise köy öğretmeninin görüşlerini yayınlıyor, mektuplarınızı bekliyoruz.

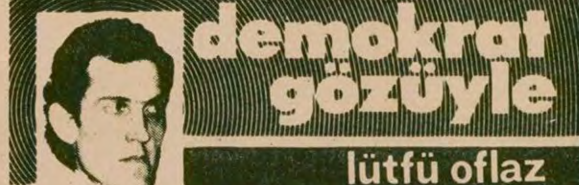
Ben 1978-1979 öğretim yılı eylül ayında Karagüney köyüne geldim. Geldiğim ay İhtiyar Heyeti kıl keçiyi beslememe kararı almıştı. Bu karara katılmayanlar vardı. Keçilerin beslenmemesi kararının son tarihi 1 Mart 1979 idi. Bu mesele önceleri sessiz bir şekilde sürdü. Daha sonra satılmasını isteyenler komşuların satması için; satılmasına karşı olanlar ise satılmaması için uğraşmaya başladılar. Kış aylarında köyde her yerde, her evde, her zaman bu mesele konuşulmakta idi. Kesilmesini isteyenler keçilerin zararı konusunda, istemeyenler, beslenmesinden yana olanlar, yararları konusunda propaganda yapmakta idiler. "Kesilecek, kesilmeyecek, kesecekler kesmeyeceğiz deniyordu. Bu mesele köyün diğer sorunlarına, yurt ve dünya meselelerinin konuşulmasına zaman bırakmıyordu.

Muhtar ilgili yerlere başvurdu, kanuni olarak kestiremedi.

Bu konuyla önceden var olan anlaşmazlıklar daha da büyüdü. Köy iki gruba bölündü. Kızgınlık ve düşmanlık arttı. Oysa önceleri davar ve sığırlar hep birlikte otlamaya gidiyordu. Keçilerin beslenme ve beslenmeme meselesi sığırın da ikiye bölünmesine yol açtı. Ve en sonunda keçilerin beslenmemesine karşı çıkanlar "çobanlarımızın can güvenliği yok" "muhtar yetkisini yanlış kullanıyor", "haksız yere ceza kesiyor" gerekçeleriyle mahkemeye başvurmalarına kadar gitti.

Mahkemeye düşmek, köyde birliğimizin olmaması el ve gönül birliği ile problemlerimizi çözmememiz hepimizin zararınadır. Biz aynı köyde aynı zorluklar içinde yaşayan insanlarız. Bizim el birliği yapıp sorunlarımızı çözmemiz gerekirken kalkıp birbirimizle uğraşmamız, mahkemelerde sürünmemiz bizim yararımıza değil, zararımızadır. Zaten maddi durumumuz çok kötü. İhtiyaçlarımız çok. Olan paramızı da yollarda avukatlara harcamak bize yarar getirmez. Bir sürü işimizi alacak, işimizden olacağız. Ben köylülerin birliğinin sağlanması ve meselenin çözülmesi olarak şunu öneriyorum:

İsteyen keçi beslesin. Mahkemeye başvuranlar da mahkemeden vazgeçsin. Bu mesele böylece kapansın, barış sağlansın.



14 Ekim...

14 Ekim seçimlerinin sonuçlarına bir kaç açıdan bakmalı:

Birincisi: Seçimlere katılma oranı, bir önceki seçimlere göre arttı mı, azaldı mı?

Arttı. . .

77'de yüzde 72,4 olan katılma oranı, yüzde 75'e ulaştı.

Demek ki seçmen, "sandığı boykot" çağrılarına kulak asmadı.

Sandık başına koştu, oyunu kullandı.

....

İkincisi: AP, 14 Ekimde umulmadık bir patlama yaptı.

77'de yüzde 36,9 olan oy oranı, yüzde 45'i aştı.

....

Üçüncüsü: CHP'nin oyları tahminlerin ötesinde azaldı.

77'de yüzde 41,4 olan oy oranı, yüzde 29 dolaylarında kaldı.

....

Dördüncüsü: MSP, ufak çapta bir çıkış yaptı.

77'de yüzde 8,6 olan oy oranı, yüzde 9,5'a yaklaştı.

....

Beşincisi: MHP'nin oyları yerinde saydı.

77'de yüzde 6,4 olan oy oranı, aşağı-yukarı bozulmadı.

....

Altıncısı: CGP'nin 77'de yüzde 1,9 olan oy oranı, yüzde 2,5 dolaylarına tırmandı.

....

Yedincisi: Bu seçimlerden, sol denilen partiler içinden, en kârlı SDP çıktı.

....

Bir de bu süprizli seçimlerin, süpriz illeri vardı.

Bu iller; İstanbul, Edirne ve Yozgat'tı.

İstanbul'da AP, CHP'yle arasındaki 450 binlik farkı kapattı.

Edirne'de AP, yine CHP'yle arasındaki farkı kapatıp, tek milletvekilliğini kendi hanesine yazdırdı.

Yozgat'ta MHP, bütün partileri geride bırakıp, en fazla oyu topladı.

....

Kısaca bu seçimler şu sonuçlara yol açtı:

İşbaşındaki iktidarın yıkılması. . .

AP'ye tek başına iktidar yolunun açılması. . .

Yine AP'nin, Meclis, Senato ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ağırlık kazanması. . .

Ara rejim ihtimalinin zayıflaması. . .

* * *

Peki şimdi ne olacak?

Hiç şüphesiz AP; mevcut Meclis aritmetiği içerisinden çıkacak hiç bir hükümet formulüne yanaşmayacak ve parlamentoyu erken seçimlere zorlayacak. . .

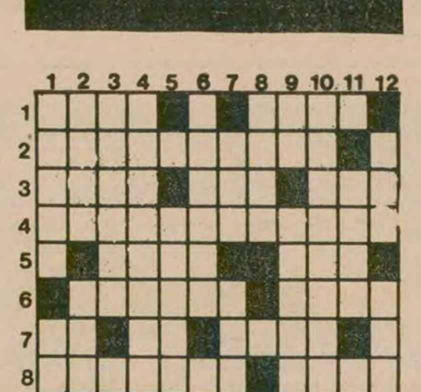
Erken seçimler konusunda MHP'den de destek bulacak. . .

Buna mukabil CHP erken seçimlere razı olmayıp, AP'nin hükümet kurmasını ve 81 seçimlerine kadar yıpranmasını amaçlayacak. . .

MSP de aşağı-yukarı CHP'nin takındığı tavrı takınacak. . .

Olacakları beklemeli, görmeli.

BULMACA



DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Ö	D	Ü	L	■	T	E	L	E	F	O	N
2	D	A	V	A	V	E	K	İ	L	İ	■	E
3	E	V	E	T	■	Z	İ	B	■	N	Ö	B
4	M	E	Y	İ	L	■	N	E	B	İ	■	A
5	■	T	İ	N	E	R	■	R	A	S	İ	T
6	D	İ	K	■	Z	U	K	O	D	■	K	A
7	U	Y	■	N	İ	D	A	■	E	R	E	T
8	T	E	M	İ	Z	■	Y	A	M	A	Ç	■

SOLDAN SAĞA: 1)Genellikle ateşli hastalıklar sonucu deride çıkan sulu kabarcıklar - Şehir kalıntısı, harabe. 2)Özellikle veremlilerin tedavi edildiği sağlık yurdu. 3)Tersi bir içki - Tersi özel tedavi - Müzikte yankı. 4)Bu yılın Türk Dil Kurumu Öykü Ödülünü kazanan yazarımız. 5)Yapan - İslam inanışına göre göğün yedinci katı. 6)Ele avuca sığmayan çocuk - Sporda danışıklı karşılaşma. 7) Bir müzik aleti - "Yine"nin yarısı - Gözün renkli tabakası. 8)Satılmaya hazır, satmak için yapılmış şey - Keçinin erkeği.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1)Bıkkınlık - Akıl. 2)İlaç, çözüm - Dede. 3)Birleşmiş Milletler'e bağlı çocuklara yardım fonunun kısa adı. 4)Zorba, külhanbeyi. 5)Erteleme. 6)Bir balık adı. 7)Tersi sık, çok - Tersi öç alma duygusu, nefret. 8)Hikaye. 9)Kimyada Rutenyum'un simgesi - Bir erkek adı. 10)Tersi korumak, kollamak. 11)Bahçe içinde yapılmış, gösterişli büyük ev. 12)Bir renk - Coğrafi bölgelerimizden biri.

Kıbrıs Rum Toplumu Temsilcisi

YUANİDES: "TOPLUMLARARASI GÖRÜŞMELER İÇİN ORTAM YOK"

● Kıbrıs Türk kesiminde muhalefet Denktaş yönetimine karşı güçbirliğine cağırıldı

LEFKOŞE (AA)

Toplumlararası görüşmelerdeki Rum toplumu temsilcisi Yuanides, toplumlararası görüşmelerin yeniden başlamasına uygun bir ortamın bulunmadığını söyledi.

Yuanides, Rum televizyonunca yayınlanan demecinde, Türk tarafının "iki bölgeli federal sistem ve güvence" isteğinin önceden kabul edilmesinin, görüşmeleri sınırlayacağını ve Denktaş-Kipriyanu anlaşmasının sınırlarının dışına çıkılmış olacağını öne sürdü. Yuanides, şövle dedi:

"Anlamlı görüşmelerin yapılabilmesi için bazı önkoşulların varolması gerekir

"Her iki tarafın görüşmelere inanması, samimiyet, güven ve sorunu çözümleme siyasal isteğine sahip bulunması ve devletin bütünlüğünün korunması gerektiğini takdir etmesi şarttır."

MÜMTAZ SOYSAL'IN KONFERANSI

Uluslararası Af Örgütü İkinci Başkanı Prof. Mümtaz Soysal, 18 Ekim Çarşamba günü Lefkoşe'de, "İnsan hakları açısından Kıbrıs sorunu" konulu bir konferans verecek.

Mümtaz Soysal, Kıbrıs Türk tarafının Rum tarafına sunduğu Anayasa önerilerinin hazırlanmasında danışmanlık yapmıştı.

Kıbrıs Rum kesimindeki EDEK partisi, nükleer "Cruise" füzeleri ile U-2 uçaklarının Kıbrıs'a yerleştirilmesine karşı çıktı.

RUM EDEK PARTİSİ "CRUİSE FÜZELERİ" VE U-2 UÇAKLARINA KARŞI ÇIKTI

NATO planı çerçevesinde Agrotur İngiliz üssüne, Sovyetler Birliği'ni hedef alan 1800 mil menzilli nükleer "Cruise" füzeleri yerleştirileceği bildirilmişti. ABD Başkanı Carter da, U-2 uçaklarının Kıbrıs'ta üslendirildiğini açıklamıştı.

KIBRIS TÜRK KESİMİNDE MUHALEFET, DENKTAŞ YÖNETİMİNE KARŞI GÜÇBİRLİĞİNE ÇAĞRILDI

Kıbrıs Türk kesiminde muhalefette bulunan Cumhuriyetçi Türk Partisi, diğer muhalefet partilerini iktidara karşı güçbirliğine çağırdı. CTP Başkanı Özker Özgür, yayınladığı bildiride, güçbirliği çağrısını öncelikle Kıbrıs sorununu bir an önce çözüm sürecine sokmak amacına dayandırıyor.

Rum tarafında keskinleşen çelişkiler

ERDOĞAN ÖZBALIKCI

KIBRIS sorunu bölgemizde önemini korurken, dünyamızdaki saflaşmalar Rum toplumu içindeki siyasi güçler arasındaki çelişmeleri de derinleştirmektedir.

Rum tarafındaki belli başlı siyasi güçler şunlardır: 1— DİKO (Cumhurbaşkanı Kipriyanu'nun partisi) 2— DİSİ (Kleridis'in başkanlığını yaptığı ve Avrupa ile Amerika'ya yakın parti), 3— AKEL (Rusya'nın Kıbrıs'taki beşinci kolu), 4— EDEK (Küba ile yakın ilişkileri var. Bu partinin başkanı Lisarides'tir.)

Bu dört belli başlı siyasi gücün Kıbrıs'la ilgili tutumları ise şöyledir:

Kipriyanu'ya göre, Kıbrıs sorunu ile ilgili Birleşmiş Milletler kararlarının uygulanması için mücadele çok önemlidir. Uluslararası örgütlerin Kıbrıs sorunu ile ilgili kararları Türk tarafına birer baskı unsuru olmaktadır. Mücadelenin başarıya ulaşması için Atina-Lefkoşe birliğine, milli mücadele safında birliğe ve şartların elverdiği ölçüde Kıbrıs'ta işbirliğine ihtiyaç vardır.

Kipriyanu'nun partisi DİKO içerisinde belli başlı iki eğilim görülmektedir: Bunlardan birincisi, Kıbrıs sorununu uluslararası alana kaydırmak ve AKEL ve EDEK'le işbirliğini savunmak; ikincisi ise, yeni genel seçimlerin yapılması, Yunanistan'la yakınlaşma ve Kleridis ile işbirliğine girişme. Bu iki eğilim sık sık çatışmaktadır. Ancak bugün parti içinde hakim olan eğilim birincisidir.

Kleridis'e yakın çevreler, Kipriyanu'nun Kıbrıs sorununu uluslararası alana kaydırması yerine, ülke içinde birliği sağlamaya çalışmasının daha isabetli olduğunu, Kıbrıs sorununun çözümünde uluslararası alanda başarı kazınılmasının mümkün olmadığını söylemektedirler. Aynı çevreler, Kipriyanu'yu AKEL'in etkisinden kurtulamamak ve güçlü bir hükümet kurmada kararlı olmamakla suçlamaktadırlar.

Kleridis ise Kipriyanu'nun partisini, AKEL ile işbirliği yapmaktan vazgeçmeye çağırmaktadır. Kleridis, AKEL'in, iktidara yaklaşmak için karışıklıklar çıkarmak, DİSİ'yi karalamak ve kabine değişikliğinden yararlanmak istediğini söylemektedir. Kleridis, Rum tarafındaki bugünkü durumu şöyle değerlendirmektedir: Kıbrıs'ın iç durumu kabule şayan değildir. Kıbrıs'ta ciddi kararlar alacak güçlü bir hükümet ve herkesin temsil edileceği bir meclis gerekir. Bu nedenle derhal seçime gidilmelidir.

Rus yanlısı AKEL, darbecilerin affedildiğini, sağcıların EOKA-B örgütünü yeni baştan örgütlediklerini ileri sürerek, Kipriyanu hükümetine baskı yapmaktadır. AKEL, bugünkü hükümette eğitim bakanı olan Sofianos'u desteklemekte ve Sofianos'un kabine dışı bırakılmaması, bunun yanısıra kendilerine karşı tavır alan Meclis Başkanı Mihailidis'in yıpratılması için elinden geleni yapmaktadır. AKEL, DİSİ'yi, darbeci unsurları himayesine almak, siyasi gerginlik yaratmak, iç savaşla Kıbrıs'ı Lübnan'a çevirmek ve bu kargaşadan yararlanarak iktidarı ele geçirmeye çalışmakla suçlamaktadır. AKEL, bu tür suçlamalarla, gerçekte kendi faaliyetlerini gizlemeye çalışmaktadır.

Kıbrıs sorununun uluslararası alana kaymasını en hararetli savunan AKEL'dir. Bunun yanısıra, Türk tarafındaki Denktaş yönetimi ve diğer şovenist kesimlere elverişli malzemeyi sağlayan da AKEL'dir. Denktaş yönetiminin, ayırımcı politikasını haklı göstermek için sık sık AKEL'den alıntılar yapması gözlerden kaçmamaktadır.

EDEK'e gelince; EDEK, Kıbrıs sorununda uzlaşmalara karşı çıkmakta, Kıbrıs'ta Türkiye'ye karşı silahlı mücadele verilmesi gerektiğini söylemekte, Kıbrıs sorununun kaynağında Amerikan emperyalizminin bulunduğunu söyleyerek, Sovyet tehdidini gizlemektedir. AKEL'le belirli çelişkileri olan EDEK, Kıbrıs Rum tarafında esas tehlikeli olanların, Avrupa ve Amerika'ya yakın güçler olduğunu söylemektedir. Atina hükümetinin, Kipriyanu'nun AKEL'le işbirliğini onaylamaması ve Kipriyanu'nun Kleridis'le işbirliğine girmesini istediği dikkate alınırsa, önümüzdeki günlerde AKEL-DİSİ çelişkisinin artması, Kipriyanu'nun partisi DİKO içinde de saflaşmanın keskinleşmesi beklenmelidir.

Akdeniz bölgesinde iki süper devletin hakimiyet mücadelesinin keskinleşmesinin Rum tarafındaki siyasi güçleri yol ayrımına getirdiği görülüyor. Kipriyanu'nun, Küba Devlet Başkanı Castro'yu Kıbrıs'a davet etmesi ve yakında Moskova'ya resmi bir ziyaret yapacağının açıklanması da, önümüzdeki aylarda Kıbrıs Rum tarafında önemli gelişmelerin beklenebileceğini göstermektedir.

1979 NOBEL KİMYA VE EKONOMİ ÖDÜLLERİ DAĞITILDI

STOCKHOLM (THA)

İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi önceki gün yaptığı açıklamada, 1979 Nobel Kimya Ödülünün Amerikalı Herbert Brown ile Alman Georg Witting arasında paylaştırıldığını belirtti.

Açıklamada, iki bilim adamının, karbon atomlarının birleşmesi yolunda ve ayrıca, organik sentez alanında yeni olanaklara kapı açtığı bildirildi

EKONOMİ ÖDÜLÜ

1979 Nobel Ekonomi Ödülünü Amerikalı bilim adamları Theodore Schultz ile Sir Arthur Lewis aldılar.

İsveç Kraliyet Akademisi Shultz'un (77) Nobel Ödülüne, kalkınmakta olan ülkelerin sanayileşmeye hız verirken tarım sektörünü ihmal etmeleriyle ilgili araştırmaları ve eleştirileri nedeniyle hak kazandığını bildirdi.

Sir Arthur Lewis (64) ise, kalkınmakta olan ülkeler ekonomisine tarım sektörünün işlevleriyle ilgili kuramsal modeller hazırlaması ve ayrıca, hammadde konusunda, kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkeler arasındaki ticari ilişkilere ilişkin önerileriyle Nobel Ödülüne layık görüldü.



● Brejnev, füzeler konusunda İngiltere ve Danimarka Başbakanına mektup gönderdi ●

Federal Almanya Başbakanı

Schmidt: "NATO, Brejnev'in tehditlerine kulak asmayacak"

● ABD'de SALT-2'yi değiştirme çalışmaları sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Federal Almanya Başbakanı Helmut Schmidt, bir Alman radyo istasyonunun kendisiyle yaptığı söyleside. ABD'nin yeni tip nükleer füzeleri Avrupa'ya yerleştirmesini onayladı ve NATO'nun, Brejnev'in tehditlerine kulak asmayacağını söyledi. Schmidt, "Batı, Sovyetlerin uzun bir süredir kendi bölgelerinde elde ettiklerinden vazgeçmeyecektir" dedi. Alman Başbakanı ayrıca, Sovyetler nükleer silah alanında "başlangıç noktasına dönmeyi" kabul etmedikçe, NATO silahlarının modernleştirilmesi gerektiğini belirtti.

Schmidt'in konuşması bu konudaki en sert açıklaması olarak nitelenirken, Batı Alman Başbakanının bu sorumluluğu tek başına yüklenmek istememesi de dikkat çekti. Avrupa'daki diğer müttefiklerin de en az kendileri kadar önemli bir rol oynamaları gerektiğine işaret eden Başbakan, "riski hepimiz paylaşmalıyız" dedi.

Schmidt'in Alman radyosunda yaptığı açıklamalar, Sovyet Devlet Başkanı Brejnev'in, Avrupa'ya füze yerleştirilmesi konusunda NATO'yu uyaran konuşmasına bir cevap niteliği taşıyor. Brejnev'in Doğu Berlin'deki konuşması, Sovyetlerin son 18 ayda Batı Avrupa'ya yönelik 120 adet SS-20 orta menzilli füze yerleştirmesi karşısında, Batı Avrupa'nın nasıl bir önlem alacağının tartışıldığı bir sıraya rastlamıştı. Bilindiği gibi, Aralık ayında toplanacak olan NATO Bakanlar Konseyi, Avrupa topraklarına, Sovyetler Birliği'ne ulaşabilecek orta menzilli Cruise ve Pershing-2 füzelerinin yerleştirilmesi konusunu tartışacak.

Öte yandan Schmidt'in sözleri, ABD Başkanı Carter'in Milli Güvenlik Danışmanı Brzezinski'nin, Almanya'da muhalefetteki Hıristiyan Demokrat Partiden Albrecht'le yaptığı konuşmaya da bir cevap niteliğindedir. Brzezinski, muhalefet liderine, Batı Almanya'nın 1980'de askeri bütçesini yüzde 1,5 veya 1,6 artırarak, askeri bütçeyi yüzde 3 artırma yolunda alınmış ortak kararı çiğnediğini belirtmiş ve Schmidt hükümetini eleştirmişti.

SALT-2'DE DEĞİŞİKLİK

ABD Senatosu Dış İlişkiler Komisyonu, SALT-2 Anlaşmasının bazı maddelerinin değiştirilmesi yönündeki çalışmalarını sürdürüyor.

Komisyon Başkanı Frank Church, anlaşmanın, en az Birinci Dünya Savaşından sonra imzalanan Versay Anlaşması kadar önemli olduğunu söyledi. Anlaşmadaki değişikliğin ayrıca Sovyetler Birliği tarafından da onaylanması gerekiyor.

BREJNEV'İN ÇAĞRISI

Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, Avrupa'da karşılıklı kuvvet indirimini desteklemesi için İngiltere Başbakanı Bayan Margaret Thatcher'e çağrıda bulundu. Brejnev, 20 bin Sovyet askeri ve 1000 tankı geri çekme önerisini tekrarlayarak, Avrupa'ya orta ve kısa menzilli füze yerleştirilmesinden vazgeçilmesini istedi.

Öte yandan Brejnev, Danimarka Başbakanına da silahsızlanma konusunda bir mektup gönderdi.

Danimarka Dışişleri Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgilere göre, içeriği açıklanmayan mektup, Danimarka yetkilileri tarafından inceleniyor.

Mektubun, Brejnev'in Berlin'de yaptığı son konuşmayla ilgili olduğu sanılıyor.

Kamboçyalı göçmenler

Vietnam saldırısı yüzünden 100 bin Kamboçyalı Tayland'a geçecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kamboçya'daki Vietnam işgal birlikleriyle Demokratik Kamboçya kuvvetleri arasında yoğun çarpışmalar sürerken, Tayland'a sığınan mülteci sayısının 40 bini bulduğu, yaklaşık 100 bin Kamboçyalının da Tayland'a geçmek üzere sıra beklediği açıklandı.

Taylandlı yetkililer, mültecilerin, ülkenin belli bölgelerinde barındırıldığını, bunun için üç yeni yerleşim merkezi daha açacaklarını söylediler.

Tayland'a sığınan Kamboçyalıların, Vietnam kuvvetlerinin savaşı sürdürmesi yüzünden aç ve hasta, birçoğunun da ölmek üzere olduğu belirtildi.

El Salvador'da diktatör Romero devrildi

● 5 kişilik cunta, yönetimi ele aldı

Son aylarda Romero'ya karşı halkın muhalefeti iyice yükselmişti.

SAN SALVADOR

Orta Amerika ülkelerinden El Salvador'da, silahlı kuvvetlerin kansız bir darbe gerçekleştirdikleri ve Başkan Carlos Humberto Romero'nun düşürüldükten sonra ülkeyi terkederek Amerika'ya sığındığı bildirildi.

Salvador Başkanlık Sarayından yapılan açıklamada, Romero'nun pazartesi günü istifa ettiği ve ülkeyi terkederek ABD'ye sığındığı duyuruldu.

5 KİŞİLİK CUNTA

Silahlı Kuvvetlerin genç elemanları tarafından gerçekleştirildiği bildirilen darbeden sonra ülkenin yönetiminin, 5 kişilik bir Cunta tarafından yürütüleceği kaydedildi. Romero yönetiminin Dışişleri Bakanının da yeraldığı Cunta üyelerinin adları şöyle açıklandı: Albay Abdül Gutierrez, Albay Adolfo Arnoldo Majano, Albay Guillermo Garci, Albay Eugenio Vides ve Albay Antonio Gonzales Elizondo.

Cunta tarafından yapılan açıklamada, ülkede Parlementonun ve Yüksek Adalet Divanının feshedileceği belirtildi ve 1950 yılında kabul edilmiş olan Anayasanın değiştirileceği, daha sonra da Başkanlık seçimlerinin yapılacağı duyuruldu. Bu arada, tüm mahkumlar için genel af ilan edildi.

Darbeden sonra ülkede durumun sakin olduğu, ancak ülkede güvenlik önlemi olarak sokağa çıkma yasağı ilan edildiği bildirildi.

Bilindiği gibi, Eylül ayından bu yana Romero diktatörlüğüne karşı ülkede muhalefet artmış ve sık sık düzenlenen protesto gösterileri karşısında Romero zor durumda kalmıştı.

ABD'NİN TEPKİSİ

Öte yandan, El Salvador'da gerçekleştirilen darbeye, ABD'nin tepkisinin ılımlı olduğu ileri sürüldü. Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Bayan Sue Pitterman, Carter yönetiminin darbeyi haber aldığını söyledi ve Başkan Romero'nun Amerika'ya geldiğinden haberleri olmadığını öne sürdü.

halkların dünyası

Çiğdem Kömürcüoğlu

Hua'nın gezisi

Çin Başbakanı Hua Guofeng, gözlerin Avrupa'ya çevrildiği bir sırada, ikinci Avrupa gezisine başladı. Çin Başbakanının gezisinin ilk durağı Paris'te uyandırdığı sıcak ilgiye bakılırsa, Hua'nın bu gezisinin de geçen yıl Romanya ve Yugoslavya'ya yaptığı gezileri aratmayacak kadar başarılı geçeceği anlaşılmaktadır.

Hua Guo-feng'in Avrupa savunmasının ve Avrupa'ya yönelik Sovyet tehdidinin gündemde olduğu bir sırada, Batı dünyasının can damarı dört ülkeyi ziyaret etmesi, Moskova'nın oldukça canını sıkmıştır. Bu, Moskova Radyosunun daha Hua'nın ayağını Avrupa toprağına basmadan yaptığı yorumdan anlaşılmaktadır. Moskova Radyosunun iddiasına inanılacak olursa, Çin Başbakanının gezisi Batı Avrupa kamuoyunu tümüyle huzursuz edecektir. Ne var ki Hua'nın Fransa'da gördüğü sıcak ilgi Moskova'yı daha şimdiden yalanlamıştır.

Elize Sarayının sözcüsü, Hua'nın gezisini son derece önemli bir olay olarak nitelerken bir Fransız gazetesi "Artık 1 milyar dostumuz var" manşetini atarak karşılamıştır Çin Başbakanını.

Moskova Radyosunun yorumda şöyle doğru bir yan vardır. Hua'nın gezisi Batı Avrupa kamuoyunu değil ama Moskova'yı epeyce tedirgin etmiştir. Radyonun yorumunda "Hua'nın gezisinin Sovyetler'in tüm dünyada barışın güçlenmesine ve yumuşama politikasının gelişmesine yönelik önerilerine batılıların yanıt vereceği sırada başladığı" söylenmektedir. İşin püf noktası da buradadır.

Moskova, Hua'nın gezisinin Avrupa ülkelerinde Sovyet tehdidine karşı yükselmeye başlayan Avrupa savunmasını güçlendirme eğilimini artıracağından korkmaktadır. Moskova Radyosunun yumuşama politikasının güçlenmesine yönelik" dediği öneri geçenlerde Brejnev'in Doğu Almanya'da yaptığı Doğu Avrupa'dan 20 bin asker ve bin tank çekme önerisidir.

Sovyetler'in son model, her hedefi vurabilen SS-20 füzeleri Avrupa'ya çevrili dururken, Moskova'nın 20 bin asker ve bin tank çekme önerisinin hiç bir inandırıcılığı yoktur. Brejnev'in önerisi gerçekten de Avrupa kamuoyunun Sovyet silahlanmasından duyduğu kuşkuyu ortadan kaldırmamıştır. Şimdi Sovyet tehdidine karşı en kararlı mücadeleyi yürüten ülkenin Başbakanı, Sovyet silahlarının menzili içine giren Avrupa ülkelerini dolaşmaya başlamıştır. Elbette bu seyahat en başta Sovyet tehdidi altında bulunan bu ülkelere destek olma, hegemonyacılığa karşı birlikte mücadele etme hedefini taşımaktadır. Avrupa'da gelişmeye başlayan Sovyet tehdidine karşı direnme eğilimini güçlendirecektir. Brejnev'in önerisinin kofluğunun görülmesine yardımcı olacaktır. Moskova, Avrupa kamuoyuna atfen kendi huzursuzluğunu dile getirmektedir.

Bugün Batı Avrupa ülkelerinin durumu İkinci Dünya Savaşı öncesi durumlarından farklıdır. Kısa bir süre için dahi olsa Nazi çizmeleri altında ezilmiş olan Avrupa kamuoyu şimdi Sovyet tehlikesine karşı çok daha fazla duyarlılık göstermektedir. Bu durum Batılı ülkelerin Çin'le dayanışmayı güçlendirmek istemelerinde önemli bir etkendir.

Çin'in dışa açılma siyasetinin bir parçası olarak Hua Guo-feng'in gezisi, batılı ülkelerle Çin arasındaki ekonomik ilişkileri güçlendirme amacını da taşımaktadır. Ekonomik buhranla karşı karşıya bulunan Avrupa ülkeleri Çin'in geniş pazarına gereksinim duyuyorlar. Çin de Avrupa ülkelerinin ileri teknolojisinden yararlanmak istemektedir. Avrupa ülkelerinin Çin'le ekonomik ilişkilerinin güçlenmesi, onların Sovyetler'den gelen iktisadi baskılara daha kolay karşı koymalarını sağlayacaktır.

Pakistan'da genel seçimler süresiz ertelendi

● Ziya Ül-Hak bütün siyasi parti faaliyetlerini yasakladı, basına sansür koydu

İSLAMABAD (THA)

Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül-Hak, dün Pakistan genel seçimlerini süresiz olarak erteledi. Tüm siyasi partilerin faaliyetini yasakladı ve Pakistan basınına sansür koydu.

Ziya Ül-Hak, Pakistanlılara hitaben yaptığı ve 25 dakika süren konuşmasında bu kararları, seçimlerden olumlu sonuçlar ummadığı için aldığını bildirdi.

Gözlemciler, Ziya'nın seçimlerin ülkeye asayişi getirmeyeceğini, istediği İslam devletinin kurulmasını sağlayamayacağını belirtmek istediğine işaret ettler.

Türkiye-ABD savunma sanayi görüşmeleri Ankara'da sürüyor

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile ABD arasında, Türkiye'nin savunma sanayisinin geliştirilmesi konusunda görüşmeler Ankara'da yapılıyor. Dünkü görüşmelere ABD kara, deniz ve hava kuvvetlerine bağlı subaylar ve çeşitli yetkililer katıldı. Görüşmelerde Türkiye heyetinde Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlığı temsilcileri yer alıyor.

Dışişlerinden verilen bilgiye göre, ABD heyetinin bu ziyereti, 5-8 Kasım 1978 ve 29 Mayıs-1 Haziran 1979 tarihlerinde ülkemizi ziyaret eden ABD Savunma Bakanlığı heyetlerinin yaptığı görüşmelerin sonuçlarını gözden geçirmek amacını taşımaktadır.

Dünkü görüşmelerde Türkiye-ABD savunma anlaşması çerçevesindeki "Savunma sanayii" teknik anlaşmasının ele alındığı bildirildi.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Var mı eksilten?

Ne demişler, yollar bir kez ayrılmaya görsün. İnsan kırk yıl aynı sofraya oturduğu, aynı kaderi paylaştığı kişilerle bir anda can düşmanı kesilir de kendi bile anlayamaz nasıl olduğunu.

Ertürk'ün durumunu ele alın mesela.

Bundan birkaç yıl önce biri kalksa da Ertürk'e, "Boşuna böyle kraldan fazla kralcı kesilme. TKP, seni kullanıp kullanıp sıkılmış limon gibi bir kenara fırlatacak. Birkaç yıl geçmeden tasfiye planları başlayacak" dese, ne derdi acaba?

İster istemez, 1974 yılının sonlarına, o uğursuz transfer günlerine gidiyor aklım. Neydi o lanse ediliş! Neydi o yıldırım hızıyla zirveye yükseliş!

TKP'nin Türkiye'deki yeni gözdesi, en aktif en dinamik unsuru, taze kanı, genç genel sekreteri Mehmet Ertürk!

Doğrusu, az çalışmadı, az çabalamadı ilerleme için.

Kavgadan, dövüşten hiç kaçınmadı. Ünlü DİSK baskınının en başında o vardı. 1 Mayıs Tertip Komitelerinde, Maoculuğa karşı en aktif savaşımda, 6. Genel Kurulda, zorbalıkta, tasfiyecilikte ve hafiyelikte hep en baştaydı. Ama yine de yaranamadı.

Ve görüldüğü kadarıyla onun da suyu kaynamaya başladı.

***

Mehmet Ertürk'ün, Maden-İş içinde, TKP'nin yeni gözdesi olan Daysal'la, dolayısıyla da bir anlamda TKP'ye ters düştüğü epeydir bilinmekteydi. Hatta bir zamandır Ertürk'ün zorunlu izne çıkarıldığı, kızağa çekildiği yolunda söylentiler dolaşıyordu. Merak konusu olan, bu çekişmenin ne zaman patlama noktasına geleceği ve bir hesaplaşmaya varacağı idi. Anlaşılan o günler de geldi çattı. Baktık ki, daha bundan birkaç ay önce DİSK'in olağanüstü Genel Kurul önerisini adeta alaya alan ve "DİSK, toplu savaşım arifesinde Genel Kurul yapın diyor. Böyle bir zamanda, sıcak savaş sırasında Genel Kurul yapıldığı görülmüş müdür? Bu ne mantıksız istektir" diyen Maden-İş yöneticileri, şimdi, "MESS'e karşı toplu savaşımımız hele biraz beri dursun. Biz önce içimizdeki pürüzleri temizleyelim" deyip Genel Kurula kalkıştılar.

***

Duyduğumuza göre, şimdi Ertürk sıkı bir muhalefet hazırlığına girişmiş. Kendine kadro toparlamaya çalışıyor, orada burada "İlerleme siyasetini Maden-İş'e ben soktum, ben temizleyeceğim" diyormuş.

Buna karşılık Daysal ne diyormuş biliyor musunuz?

"Dörtbin üye kalsın bana yeter."

Ne garip tesadüf. Bu söz, bize şimdi muhalefete hazırlanan Ertürk'ün bir zamanlar söylediği bir lafı hatırlattı. Ertürk de muhalefetle karşılaştıkça kafası kızar ve "Beşbin olsun, bizden olsun, temiz olsun" derdi. Maden-İş'in durumu kötüleştikçe, TKP'liler iyice kanaatkarlaşıyor.

Bir açık eksiltmedir sürüp gidiyor. Biz de merakla bekliyoruz bakalım Daysal'dan sonra kim üç bine düşürecek.

İzmir mobilya imalathanelerinde binlerce çocuk sigorta ve iş sağlığından yoksun olarak çalışıyor

- DİSK 3.Bölge, İzmir'deki sigortasız işçilerle ilgili araştırma hazırlıyor!

İZMİR (THA)

İzmir'deki mobilya imalathanelerinde 1300''ün üzerinde işçinin sigortasız işgüvenliği ve iş sağlığından yoksun olarak çalıştırıldığı bildiriliyor.

DİSK 3. Bölge Temsilciliğince hazırlanmakta olan bir araştırmaya göre mobilya imalathanelerinde sigortasız işgüvenliğinden ve iş sağlığından yoksun olarak çalıştırılan işçilerin yaş ortalaması 17'yi geçmiyor.

Büyük çoğunluğunu 12-14 yaşındaki çocukların oluşturduğu mobilya işçileri günde 16-18 saat çalıştırılıyorlar.

Araştırmada bu çocuk işçilerin çok düşük ücretlerle çalıştırılmalarının çocuk yılında çocuğa verilen değerin ölçütü olduğu belirtiliyor.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre DİSK'in İzmir'deki sigortasız işçilerle ilgili araştırması diğer iş kollarını da kapsayacak biçimde hazırlanıyor. Araştırma tamamlandıktan sonra sonuçlar bir rapor halinde kamuoyuna açıklanacak, devletten bu işçilerin bugüne dek askıya alınan sorunlarına somut çözüm getirilmesi talep edilecek.

İLAN

İSTANBUL 5'İNCİ İCRA MEMURLUĞUNDAN

979/5398

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 159.832 lira kıymetinde 31.948 desi muhtelif renk cins ve ebatta karışık deri ve astarlık ile 40 çift kadın ayakkabısının açık artırması 22/10/1979 günü saat 12.30-12.45 arası Karaköy karantina Sokak No: 3/A da yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin %75'ni bulmadığı takdirde 23/10/1979 günü aynı mahal ve saatte ikinci satışı yapılarak ençok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pulu ve dellaliyenin alıcıya ait bulunuğu ilan olunur.

(Basın: 7559-1102)

Kula Mensucat'ta direnişin ardından işçiler işten atılıyor

- "DSM"cilerin yanısıra bir çok işçi işten çıkarıldı
- TEKSİF müdahale etmiyor

İZMİR(ÖZEL)

Kula Mensucat Fabrikasında "Devrimci Sendikal Muhalefet" adlı grubun yaptığı direniş nedeniyle ondan fazla işçi tutuklandı.

Tutuklananların çoğunluğunu fabrika dışından direnişe katılan DSM'ciler oluşturuyor.

İşverenin başta direnişi başlatan DSM'ciler olmak üzere birçok işçiyi direnişe katıldıkları gerekçesiyle işten attığı öğrenildi. İşten atılanlar arasında direnişe katılmadıkları halde uzun süredir fabrikada çalıştığı için yüksek kıdem tazminatı olanlar da bulunuyor.

İşveren bu işçilere 17. maddeden çıkış vererek tazminat ödenmekten de kurtuluyor.

TEKSİF Sendikası yöneticileri ise olaya müdahale etmiyorlar ve direniş nedeniyle soruşturma açıldığını ve bu yüzden işten atılmalar konusunda birşey yapamayacaklarını söylüyorlar.

Ayrıca işverenle TEKSİF Sendikası arasında bir görüşme yapıldığı ve toplusözleşmeye kadar her konu üzerinde anlaşmaya varıldığı öğrenildi.

İşçiler anlatıyor

Kendi arkadaşları atılınca, işçiyi zor kullanarak direnişe sürüklediler

Kula Mensucat Fabrikasında çalışan bir grup işçi direnişten sonra gazetemize mektup yazarak olayları şöyle anlattılar:

Bu direnişi aslında fabrikamızda ideolojileri doğrultusunda güçlenmek isteyen DSM ve Kıvılcımcılar yaptılar. 4 gün önce Mustafa Koçak isimli Halkın Kurtuluşçusu bir işçi ve bir gün sonra da İbrahim Yılmaz isimli Kıvılcımlıcıların elebaşısı tazminatları verilerek işten çıkarıldılar. Bunun üzerine bunların taraftarları 'eylem birliği' yaparak bu direnişi örgütlediler. Bunların içeride 35-40 civarında taraftarları var. Dışarıdan da 35 kişi kadar geldi.

İlk önce önceden belirledikleri bir saatte, 19.30'da eylemlerini gerçekleştirmek için harekete geçtiler. İçeride dairelere yayılarak demir çubuklarla işçileri direnişe geçmeye zorladılar. İşçileri ikna edemeyince önce kadın işçilerin yoğun olduğu daireyi ellerine geçirerek kadınları zorla önlerine katıp diğer dairelere gidip onlara karşı koydurup direnişi başlatmak yoluna gittiler. Bazı arkadaşların direnişin kanunsuz olduğu yolundaki uyarılarına rağmen zorbalıkla bu arkadaşları susturdular. Saat 20 sıralarında sendikacılar olaya müdahale edip işçileri ikaz etmek istediler. Bu zorbalar gürültü ve kargaşalık çıkararak sendikacıları konuşturmadılar. Saat 20.30'a kadar ısrarla işçiyi ikna etmeye çalıştılar.

Bu arada polis geldi. Fakat sendikacılar araya girerek polisi işçiye yaklaştırmadı. Sendikacılar, işçilerle anlaşarak olayı büyütmeden son verileceğini belirttiler, fakat direnişçiler zor kullanarak sendikacılara işyerini terketmelerini söylediler.

Gece işçilerle kurulan irtibat sonucu bazı işçilerin fabrikayı terketmeleri sağlandı. Bu durum ertesi gün gündüz de devam etti. Fakat direnişçiler, zor kullanarak devam etmeyi ve bile bile polis ile işçiyi karşı karşıya getirmeyi sürdürdüler.

Öğleden sonra TEKSİF Marmara Bölge Temsilcisi Genel Merkez tarafından arabulucu olarak gönderildi. Sendikacılar özellikle işçilere uyarılarını tekrarladılar.

Daha sonra polis, Valiliğin verdiği talimat gereğince direnişin sona ermesini, aksi halde kesin olarak müdahale edileceğini bildirdi. Direnişçiler kendi aralarında kurdukları komite tarafından "Bizim var olduğumuzu göstereceğiz, korkumuz yok" diyerek görüşmeyi reddettiler. Ve işçileri hemen zorla toplayarak kapının iç tarafında enternasyonal marşı ve slogan atmaya başladılar. Sloganları şunlardı: "Faşizme Ölüm Halka Hürriyet" "Sömürüye Son", "Kahrolsun Patronlar", "Polis Evine Fabrika Senin Neyine", "Katil Polis".

Saat 18.00 sıralarında polis ani bir operasyonla içeri girdi. Bu arada Kıvılcımlıcılar başta olmak üzere özellikle dışarıdan gelenlerin bir kısmı duvardan atlayarak arka taraftaki bir fabrikaya kaçtılar. Bunlar yakalanmadı. Polis çembere aldıktan sonra işçilerin dağılmalarını anons etti. Direnişçiler zaten işçinin dağılmasını zorla önlüyordu. Bütün bunlardan sonra biz olayı şöyle değerlendiriyoruz:

Bu satılmış kişilerin yaptığı işçi kıyımını önlemeye değil, aslında işçilerin aşından ekmeğinden olmasına hizmet etmiştir. Kendi ideolojilerini güçlendirmek pahasına emekçileri nasıl oyuna getirdikleri açık kanıtlarıyla ortaya çıktı.

Ayrıca eski sendika yöneticileri de şahsi hesapları için bunlarla işbirliğine girdiler. Hikmet Polat'ın (eski başkan) bunlarla sürekli olarak görüştüğü işçiler tarafından görüldü ve duyuldu. Hatta kendisi bazı işçi arkadaşlara direnişin yapılmasının gerekli olduğunu telkin etti. Bu oyunlar bizim için öğretici oldu.

Kula Mensucat'tan bir grup işçi

İşçi Bulma Kurumuna kayıtlı olarak...

Ağustos ayı sonunda 288 bin erkek ve 59 bin kadın işsiz olduğu saptandı

ANKARA (AA)

Ağustos 1979 sonunda İş ve İşçi Bulma Kurumuna kayıtlı erkek işsiz sayısının 288 bin 194, kadın işsiz sayısının ise 59 bin 245 olduğu bildiriliyor.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün rakamlarına göre ağustos ayında Kuruma iş bulmak amacıyla 25 bin 282 erkek ve 11 bin 665 kadın işçi başvuruda bulundu. Ağustos ayında 4 bin 346 erkek ve 7 bin 863 kadın işçi kurum tarafından yerleştirildiler.

KAYITLI İŞÇİLER

Ocak-ağustos ayları arasında Kuruma iş bulmak için toplam 347 bin 357 erkek, 119 bin 954 kadın işçinin başvurduğu, bu dönem içerisinde 69 bin 163 erkek ve 70 bin 709 kadına Kurum tarafından iş sağlandığı, halen işsiz olarak 288 bin 194 erkek ve 59 bin 245 kadın işçinin işsiz oldukları açıklandı.

İşsiz sayısının erkeklerde geçen yıla göre yüzde 15,3 oranında daha az kadınlarda ise şimdiki rakamın geçen yıla göre yüzde 18,9 oranında daha fazla olduğu belirtiliyor ve diğer rakamların da geçen yılın aynı döneminde 340 bin 119 erkek ve 49 bin 334 kadın işsiz bulunduğu kaydediliyor.

ERDEMİR de yetki uyuşmazlığı yeni bir aşamaya girdi

Cumhuriyet Savcılığı, ERDEMİR'de Maden-İş'e ait fişleri polis laboratuarına gönderdi

- Fişlerdeki isimlerle tarihlerin aynı kişiye ait olup olmadığı saptanacak!

KDZ EREĞLİSİ (ÖZEL)

Devrimci Maden-İş'le Maden-İş arasında mart ayından beri süre gelen yetki uyuşmazlığı yeni bir aşamaya girdi. Ereğli İş Mahkemesi, evraklar üzerinde yetki veren kararı, Devrimci Maden-İş Sendikasının başvurusu üzerine Yargıtay'da incelenmekteyken, Ereğli Cumhuriyet Savcılığı da 1000'e yakın işçinin şikayetlerini değerlendirerek Maden-İş'e ait 300 üye fişini tarih sahteciliği açısından inceleme istemiyle Ankara Cumhuriyet Savcılığına gönderdi.

Bilindiği gibi Bilirkişi Raporunun açıklanmasından sonra 1000 kadar ERDEMİR işçisi Ereğli İş Mahkemesine başvurarak kendilerinin Maden-İş üyesi olmadıklarını ve fişlerde sahtekarlık yapıldığını belirtmişlerdi. Ereğli Cumhuriyet Savcılığı yaptığı araştırmada Maden-İş'in üye defterlerinin ciltlerden kopartılarak üye fişleri ile birlikte ibraz edildiğini saptamıştı.

SAVCILIĞIN KARARI

Cumhuriyet Savcılığı bunun üzerine kendilerine başvuran işçilerin üye fişlerinden 300 kadarına el koydu, 12 Kasım 1979 tarih 1979/1946 B. İş sayılı yazı ile polis laboratuarında incelenmek üzere Ankara Cumhuriyet Savcılığına gönderdi.

Karadeniz Ereğli Cumhuriyet Savcılığı anılan yazısında, Türkiye Maden-İş Sendikasına ait üye fişleri üzerindeki tarihlerin fişlerdeki diğer yazı ve rakamlarla karşılaştırılmasını, fişlerdeki yazı ve rakamların aynı elin ürünü olup olmadığının, fişlere sonradan tarih konulup konulmadığının incelenmesini istiyor.

Çimse-İş, Keramik-İş'i Çimsa'da referanduma çağırdı

- Cimse-İş Mersin Şube Başkanı, iş müfettişlerinin tutumunu kınadı

MERSİN(ÖZEL)

Çimse-İş Mersin Şube Başkanı Kemal Öztürk basına bir açıklama yaparak Keramik-İş Sendikasını Çimsa'da referanduma çağırdıklarını bildirdi.

Öztürk'ün basın açıklamasında şu görüşlere yer veriliyor:

"Sabancı'nın yüzde 51 hissesi bulunan Çimsa Çimento Fabrikasında çalışan 500 kadar işçi arkadaşımızın sözleşmesi 1 Ağustos 1979'da bitmesine rağmen, halen yeni sözleşmeyi imzalayacak yetkili sendika belirlenemedi. Bundan böyle bu hayat şartları karşısında eş ve çocuklarıyla bekleyen Çimsa işçilerinin sendikal mücadelesinde, fikir emekçisi olan sayın basın mensuplarının yardımcı olmasını istiyoruz.

"Çimsa'da yetkili sendikanın belirlenebilmesi için 31 Ağustos 1979 günü Bölge Çalışma tarafından durum tespiti yapıldı. Ancak sendikamız Çimsa-İş'in Türk-İş'e bağlı olması karşımızdaki sendika Keramik-İş'in DİSK'e bağlı olması sebebiyle, Bölge Çalışmadan gelen İş Müfettişlerinden bazıları sendikamız Çimse-İş'e "faşist" Keramik-İş'e "devrimci" diyerek taraf tutmuşlardır.

Bizler işçi iradesini ve tarafsızlığı hiçe sayarak Keramik-İş'i Keramik-İş tarafını tutan müfettişlerin Çimsa işçisine ve dolaylı olarak da işçi sınıfına yapılan bu saygısızlığı kınıyor ve kamuoyu huzurunda protesto ediyoruz.

"Öte yandan bizler, müfettişlerin Çimsa'da yapılan durum tespiti ile ilgili tuttukları tutanağa imza atmayarak, yapılan durum tespitinin iptal edilip, referandum yapılması için yasa gereği Mersin İş Mahkemesine itirazda bulunduk. 17 Ekim 1979 günü sabah ilk duruşmamız başlayacaktır. Çimsa işçilerinin gerçek iradelerini serbestçe kullanabilmesi için gizli oy, açık sayım yapılması için sayın basın mensuplarının bize ve Çimsa işçilerine yardımcı olmalarını talep ediyoruz."

İSTANBUL KENT HABERLERİ



Bir paket yağ için millet birbirine giriyor

HANDAN ÖZTÜRK

Yağ kuyruklarında saatlerce beklemek insanların sinirini bozuyor. Kuyruklarda yaşayan insanlar bir paket yağ için bazen kavgaya bile tutuşuveriyorlar.

Aylardır bir paket yağ almak için bir kuyruktan diğerine giren insanların sinirlerine hakim olması oldukça güçleşiyor. Kızgınlığını birbirinden alanlar için kuyruk sakinleri "Yağsız kalınca bozuldular, huyları bozuldu" diyor.



Herbiri 10 minibüsün taşıdığı yolcuyu taşıyabilen otobüsler ulaşımı rahatlatacak (Üstte).

18 yaşından beri Bayrampaşa'da oturduğunu belirten Belediye Başkanı Sabri Akpınar semtini iyi tanıdığını söyledi. (Yanda)

Bayrampaşa'da 10 belediye otobüsü daha hizmete giriyor

İSTANBUL (ÖZEL)

Bayrampaşa Belediyesi, her biri asgari 150 kişilik, 10 otobüs satın aldı. Bir süre önce yurt dışına giden Belediye Başkanı Sabri Akpınar anlaşmayı imzalayıp iki otobüsle birlikte yurda döndü. 8 otobüs ise bir aya kadar gelip Bayrampaşalıların hizmetine girecek.

Belediye Başkanı Akpınar konuyla ilgili olarak şunları söyledi, "Bayrampaşa gelişen ve büyüyen bir semt, buna bağlı olarak sorunları da büyüyor. Biz ulaşımı biraz olsun rahatlatmak amacıyla 10 otobüs satın aldık. Ikisini birkaç güne kadar, 8 tanesini ise plaka ve gümrük muamelesi bitince hizmete sunacağız."

Şehir hatlarında kış tarifesi başladı

İSTANBUL (AA)

Denizcilik Bankası bugün şehir hatlarında kış tarifesinin uygulanmasına başlıyor. Kış tarifesinde en önemli değişikliğin Moda iskelesinin yeniden açılması olduğu bildirildi.

Denizcilik Bankasından verilen bilgiye göre, sabah saat 7.00 ve 7.30'da Bostancı'dan kalkan vapurlar Caddebostan'a uğradıktan sonra Moda iskelesinde kalacaklar ve oradan Sirkeci'ye gidecekler.

Özellikle çalışanlar için düzenlendiği bildirilen tarifede akşamları 18.00 ve 18.30'da Sirkeci'den Moda, Caddebostan ve Bostancı'ya seferlerin yapılacağını belirttiler.

Kış tarifesinde ayrıca pazar ve bayram günleri için özel bir sefer programı hazırlandığı ve şehir hatlarının kış tarifesinin 1980 yılının haziran ayına kadar yürürlükte kalacağı açıklandı.

ÜSYM Başkanı Günalp, Aralık'a kadar görevine devam edecek

ANKARA(ÖZEL)

Üniversitelerarası Kurulun iki gün süren toplantısında, istifa etmiş olan Üniversite Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı Prof. Dr. Altan Günalp'in aralık ayına kadar görevini sürdürmesi kararlaştırıldı.

Günalp'in durumu Üniversitelerarası Kurulun aralık ayında yapacağı toplantıda karara bağlanacak. Aralık ayına kadar istifası kabul edilmeyen Günalp'in yerine iki ay sonraki toplantıda ÜSYM Yönetim Kurulu arasından yeni başkan seçilmesi bekleniyor.

ÜSYM Başkanı sorunu ile başka gündem maddelerinin görüşüldüğü Üniversitelerarası Kurul dün çalışmalarını tamamladı.

Kız Teknik Yüksek Okulunda puanlar düşürüldü

GENÇLİK SERVİSİ

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Kız Teknik Yüksek Okulu Resim-İş bölümünün ön kayıtları 18 Ekim günü çalışma saatinin bitimine kadar uzatıldı.

Ön kayıt yaptıran öğrencilerin yetenek sınavları 19-20 Ekim olarak yeniden saptandı.

Ön kayıt yaptırabilmek için gerekli puanlar da 330 ve daha yukarı toplam puandan 270 ve daha yukarı toplam puana düşürüldü.

BALIKESİR

Balıkesir İşletmecilik ve Turizm Yüksek Okulunda kesin kayıtlar başladı. İşletme bölümüne 200, Turizm bölümüne de yüz olmak üzere toplam 300 öğrenci alınacak.

Kayıtlar 26 Ekim gününe kadar sürecek. Yeni öğretim yılına ise 12 Kasımda başlanacak

Yeni ders yılına girerken

GENÇLİK SERVİSİ

Dört aydır tatilde olan ortaöğretim öğrencileri bugün yeni ders yılına başlıyor. Bu yıl da tüm ortaöğretim topluluğunun ortak kaygıları var. Öğretimin sürekliliği sağlanabilecek mi? Kaç arkadaşımız, hocamız saldırıya uğrayacak? Gene tanımadığımız adamlar bizi okul kapısından çevirecek mi?

Can güvenliği ve öğrenimin sürekliliğinin sağlanabilmesi gibi hayati sorunların yanısıra öğrenciler, "Mezun olunca iş bulabilir miyim?", "Üniversiteyi kazanabilecek miyim?" gibi sorularla yarınlarına kuşkuyla bakıyorlar. Öyle ya, liseyi sağ salim bitirip "diplomalı işsizler ordusu"na katılmak da var.

Geçtiğimiz dönem orta öğrenimde ÜGD'lilerin etkinliğinin kırıldığı açıkça görüldü. Ama öte yandan, anarşi ve sahte solun zorbalığı liselere de iyice sıçradı. Üniversitelerde artık pek söz geçiremeyen sahte solcu gruplar, liselere ağırlık verdiler. İGD'nin başını çektiği bu gruplar okul kapısı tuttular. Kendi görüşlerinden olmayanları okula almadılar. Fenerbahçe Lisesinde bir kız öğrenciyi kaçırıp dövdüler. İkide bir boykot yaptılar. Haklı talepleri gerici amaçlarına alet ettiler. Haydarpaşa Lisesinde bazı öğrencileri kullanarak Atatürk portrelerini parçaladılar. "Birlik Dayanışma"cı öğretmenler aracılığıyla okul idarelerinde ve öğretim kadrosunda etkinlik kurmaya çalıştılar. Ama bütün çabalarına rağmen liseli gençlik onları, her saldırıda, her haksız boykotta bir kez daha tanıdı. Onlar artık orta öğrenimde de kimseye söz geçiremez hale geldiler.

Sahte solcular, doğrudan doğruya öğrencileri hedef alıyorlar ve okullarda anarşinin esas kaynağı durumundalar. Bu gerçek, geçtiğimiz dönem oldukça geniş bir kesim tarafından görüldü. Görülmekle de kalmadı, sahte solun eylemlerini beğenmeme homurdanmaya dönüştü, giderek baş kaldırmalar görüldü.

Bu tutumlar geleceği temsil etmektedir. Umut vericidir.

YETKİLİLERİN HATALI TUTUMLARI

Bu güne kadar liselerde huzur içinde bir öğrenimin nasıl yapılabileceği tartışıldı. Bazı yetkililerin iyi niyetlerine rağmen hatalı davranışları da görüldü. Birçok kez sahte sol ile öğrencileri ayıramadılar. Haydarpaşa Lisesinde anarşinin kaynağı olan bir avuç sahte solcunun üzerine gitme yerine, yatılı kısım kapatılarak yüzlerce öğrencinin üzerine yüründü. Fındıklı Lisesinde Dev-Solcu saldırganı cezalandırmak yerine, saldırıya uğrayan öğrenci okuldan atıldı. Cerrahpaşa Hemşirelik Lisesinde ortaçağdan kalma baskılara karşı mücadele eden öğrencilerden biri, gerekçe gösterilmeden yatılılıktan atıldı.

Bazen güvenlik görevlilerinin "anarşist" diye öğrencileri copladığı görüldü. Bu tutumlar sahte solun tecritini geciktiren, öğrencileri anarşistin kucağına iten gelişmelerdi. Bütün bunlara rağmen güçlenen eğilim, sahte sola karşı uyanıklık ve cesaretli tutum alma yönündedir.

ORTA ÖĞRENİMİN İHTİYACI NEDİR?

Yeni öğrenim yılına girerken orta öğrenimin ihtiyaçlarını tespit etmeye ve sahte sola karşı alınacak tutumu berraklaştırmaya ihtiyaç vardır.

En önemli sorunumuz gençlik içinde milli bağımsızlık duygusunun güçlendirilmesidir. Bugüne kadar faşistlerin ve sahte solun yarattığı, gerici, emperyalist uşağı anlayışa kesin bir darbe indirilmelidir. İstiklal Marşımız her hafta daha güçlü söylenmelidir. 19 Mayıs, 29 Ekim gibi ulusal bayramlar, bugüne kadar olduğundan çok daha coşkulu bir şekilde kutlanmalı, tüm öğrenciler bu çalışmalar için seferber edilmelidir.

İkinci önemli konu da gericilerin yarattığı kargaşalığa karşı, demokrasi, fikir özgürlüğü ve birliğin savunulması, demokratik bir ortamın oluşturulmasıdır. Fikirlerini belirtmek, sorunlarını tartışmak isteyen çoğunluğun insiyatifi harekete geçirilmelidir. Okulların sorunları konusunda paneller, açık oturumlar, seminerler düzenlenmelidir. Böyle adımlar atıldığında nasıl bir birlik ve kardeşlik ortamı yaratıldığını göreceğiz.

Okul idareleri, öğretmenler, veliler ve öğrenciler arasında işbirliği ve dayanışma geliştirilmeli. Öğrenci temsilciliği kurumu işletilmelidir. Disiplin yönetmeliğinin öğrencilerin özgürlüğünü ortadan kaldırmaya yönelik maddeleri değiştirilmelidir. Okullarda anarşi, öğrencilerin gazete, kitap ve dergi okumasından siyasetle ilgilenmesinden kaynaklanmıyor. Tam tersine anarşiye karşı mücadele edebilmek için öğrencilerin güncel gelişmeleri takip etmeleri ve belli bir fikre sahip olmaları gerekir.

Tüm orta öğrenimde sosyal kol faaliyetleri işletilmelidir. Bu tür çalışmalar, içlerinde birlik, kardeşlik, barış gibi özellikleri taşıdığından, teşvik edilmesi ve hayata geçirilmesi, okullarda fikir özgürlüğü, hoşgörü ve demokrasiyi geliştirir.

Buraya kadar değindiğimiz noktalar, orta öğrenimin anarşi sorununa çözüm getirebilecek en önemli yollardır. Öğrenci arkadaşlarımızın, değerli öğretmenlerimizin ve okul idarelerinin bu konuda ciddi adımlar atmasını, yeni öğretim yılının başarılı olmasını diliyoruz.

ÖZGÜR ANTEP GAZETESİ YAYIN MÜDÜRÜ VURULDU

İstanbul'da iki genç öldürüldü

- Edirne Kapalı Cezaevindeki komandolara peynir tenekesi içinde getirilen bir silah ele geçirildi
- Siverek ve Hilvan'da üç yer bombalandı
- Ankara'da sağ eğilimli iki kişi vuruldu

HABER MERKEZİ
Beşyüzevler Yıldırım Mahallesinde bir terzi dükkanını basan kimliği belirsiz iki kişi, dükkanda çalışan Ahmet Ali Özkan ve Bayram Bayraktar adlı gençleri öldürerek kaçtılar.

Polisin verdiği bilgiye göre, Beşyüzevler Yıldırım Mahallesi Savaş Caddesi üzerinde bulunan 77 nolu Cevat Koca'ya ait terzi dükkanına saat 20.15 sıralarında gelen kimlikleri belirlenemeyen iki kişi, dükkanda çırak olarak çalışan Ahmet Ali Özkan'ı (19) ve Bayram Bayraktar'ı (19), tabancayla vurdular.

Ahmet Ali Özkan ve Bayram Bayraktar olay yerinde öldüler, saldırganlar ise kaçarak izlerini kaybettirdiler.

Gaziantep'te olaylar

Özgür Gaziantep Gazetesi Genel Yayın Müdürü Oktay Pepele ile arkadaşı Celal Dağlı önceki gece uğradıkları silahlı bir saldırı sonucunda ağır yaralandılar.

Ordu Caddesinde yürürken saldırıya uğrayan gazeteci Pepele ile arkadaşı Dağlı, ağır yaralı olarak kaldırıldıkları Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Gaziantep Orta Doğu Teknik Üniversitesi yukarı kampüs öğrenci yurduna patlayıcı madde atıldı.

Gece saat 01.30 sıralarında henüz kimlikleri saptanamayan kişilerce yurt binasının 3. katına atılan patlayıcı madde, güvenlik görevlilerince tesirsiz hale getirildi.

Ankara'da

Ankara Siteler Doğantepe'deki Taşocakları Camii yanındaki evinin duvarındaki sloganları silen Ahmet Karagöz, kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateşle alnından ve ayağından vuruldu. Ankara Numune Hastanesine kaldırılan Karagöz'ün durumunun ağır olduğu belirtildi.

Öte yandan, Emek mahallesinde bulunan Bankacılık Sigortacılık Yüksek Okulundan çıkmakta olan dördüncü sınıf öğrencisi Nidai Seven tabancayla vuruldu. Kalçasından yaralanan Seven'in sağ görüşlü olduğu öğrenildi.

Seven'e ateş ettikleri öne sürülen bazı kişiler polisçe gözaltına alındı.

Siverek ve Hilvan'da

Önceki gece Siverek ilçesinin Haliliye Mahallesinde oturan M. Ali Varan adlı kişinin evine patlayıcı madde atıldı. Gece saat 02.00 sıralarında meydana gelen olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Hilvan ilçesindeki olayda ise kimliği belirlenemeyen kişiler gece saat 23.00 ile 01.00 arasında Kırmızıtoprak Mahallesinde Mehmet Akgül'ün evine, Gölbaşı Mahallesinde de Aziz Acar adlı kişinin evine patlayıcı madde attılar.

Aydın'da

Aydın'ın Kuyucak ilçesine bağlı Yelkenlidere köyünde Süleyman Kılınç adlı genç, siyasi tartışmaya girdiği iki kişiden birini öldürdü, diğerini de ağır yaralayarak kaçtı.

Dün saat 17.00 sıralarında Süleyman Kılınç köy kahvesinde İsmail Başaran ve Mehmet Baysan adlı kişilerle tartışmaya başladı. Tartışmanın büyümesi üzerine Kılınç tabancasını çekerek, İsmail Başaran ile Mehmet Baysan'ı vurdu ve kaçtı. İsmail Başaran olay yerinde can verdi. Mehmet Baysan ise ağır yaralı olarak tedavi altına alındı.

Edirne'de

Edirne Kapalı Cezaevinde tutuklu komandolara getirilen yiyeceklerin hapishaneye sokulacağı sırada, Hapishane Müdürünün müdahalesi ile kapalı peynir tenekesinde yapılan aramada bir tabanca ele geçirildi. Yiyecekleri getiren komandoların Edirne Eğitim Enstitüsü öğrencisi oldukları belirtildi.

Vakıflar Bankası soygunu davasında tanık ifadeleri büsbütün birbirini tutmaz oldu

ANKARA (ÖZEL)
Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde devam eden Vakıflar Bankası soygunu davasında, tanık ifadeleri büsbütün birbirini tutmaz hale geldi. İlk ifadelerinin baskı altında alındığını duruşmada belirttikten sonra, yalancı tanıklıktan tutuklanan ve Mamak Askeri Cezaevine gönderilen tanıklardan dünkü duruşmaya getirilen Mukadder Solakoğlu, Gönül Çiçek ve Kenan Sakin, bu kez savcıya verdikleri ilk ifadelerinin doğru olduğunu söylediler. Veznedar Orhan Yurdakul ise, sanıkları teşhis edemediğini tekrarladı ve "Tanısam neden söylemeyeyim?" şeklinde konuştu. Soyguncuların kullandığı taksinin şoförü Metin Demir ise, ilk ifadesini tekrar ederek, sanık Tevfik Doğan Toker'in arabasına binenlerden biri olduğunda ısrar etti.

Duruşmada tanık Mukadder Solakoğlu'na yöneltilen, "Biz sizi yalancı tanıklıktan tutuklayarak cezaevine gönderdik. Size cezaevinde baskı yapıldı mı?" sorusunu, Solakoğlu, "Yapılmadı" şeklinde cevapladı.

Duruşma sırasında sanık Tevfik Doğan Toker'in avukatı, adalete yardımcı olma olanağı kalmadığını söyleyerek, savunma vekilliğinden istifa ettiğini açıkladı. Avukat istifa gerekçesinde, emniyet yetkililerinin, İçişleri Bakanlığının, Cumhuriyet Savcılığının, Askeri Savcılığın, Mahkeme Heyetinin, Cezaevi idaresinin tutumlarının bu kanıya varmasına neden olduğunu ileri sürdü. Askeri Savcı ise, tanıkların bir takım hayati endişeden ve baskılardan yıldıkları için gerçeği söylemediklerini, sanık avukatlarının, tanıkları, cezaevinde ve duruşma esnasında baskı altında tuttuklarını iddia etti.

Sanıklardan Ali Milli ile Haydar Aslan'ın tahliye talepleri kabul edilmedi.

SEMİH ERBEK VE ARİF ÇOK DAVALARINDA KARAR ERTELENDİ

Dün karara bağlanması beklenen Semih Erbek ve Arif Çok davalarında sanık avukatlarının ek savunma yapmaları nedeniyle karar verilemedi. ODTÜ öğrencisi Semih Erbek'in öldürülmesi davası, karar için 27 Ekim tarihine ertelendi.

Töb-Der Bursa mitingi ile ilgili davaya devam edildi

BURSA (ÖZEL)
Töb-Der tarafından 29 Eylül 1979 günü Bursa'da düzenlenen mitingde bir kişinin ölümü 60 kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan olaylarla ilgili duruşmaya önceki gün devam edildi. Önceki günkü duruşmada şahit olarak dinlenen Emniyet Müdür Muavini Mehmet Timur, Toplum Zabıta Müdürü İbrahim İtem, Bursa Trafik Müdürü Ahmet Kaçmaz, Emniyet 1. Şube Müdürü Nevzat Demir, 3. Şube Müdürü Mehmet Tekin ve olaylarda görevli olan Jandarma Üsteğmen Osman Baykurt, ifadelerinde mitingin izinsiz olduğunu kitleye 5-6 kez dağılmalarının ihtar edildiğini ve "bir dağılma emaresi" görmediklerini öne sürerek vilayetten aldıkları emri uygulayıp toplananları dağıttıklarını söylediler.

Sanık avukatlarından Halit Çelenk ise öğretmenlerin dağılmaları konusunda ihtar yapılmadığı gibi dağılmalarına da imkan verilmediğini, bunu yaralıların durumunun da ispatladığını, ayrıca bu konuda kendi şahitlerinin dinlenmesi gerektiğini söyledi. Ancak avukatın bu talebi hakim tarafından "Dava konusunun bu olmadığı ayrıca bu kadar şahitten sonra bir de onların dinlenmesinin mahkemeyi gereksiz şekilde uzatacağı" gerekçesi ile reddedildi.

Emniyet yetkilileri ve bir jandarma üsteğmeninden oluşan şahitlerin dinlenmesinden sonra tekrar söz alan sanık avukatı Halit Çelenk şunları söyledi: "Birincisi gösteri ve yürüyüşler vilayetin izni ile yapılmaz. Sadece tertip komitesi 48 saat önce vilayete bildirim yapmakla yükümlüdür. İkincisi şahit üsteğmenin buradaki ifadesinden olayların bir kısmını bilmediği anlaşılmaktadır. Ancak olay esnasında güvenlik yetkililerince tutulan zabıtta imzası bulunmaktadır. Üçüncüsü ikaz yapılmadığı gibi topluluğa dağılma imkanı da verilmemiştir. Emniyet ve jandarma, olaylar sırasında tarafsız davranmamış hatta kasıtlı hareket etmiştir. Dolayısıyla dinlenen tüm şahitleri reddediyor ve kınıyoruz."

Hatırlanacağı gibi olaylardan sonra çeşitli bölgelerden gelen ve çeşitli görüşleri savunan tüm öğretmenler olayların bir tertip olduğu, emniyet ve jandarma kuvvetlerinin kitleyi dağıtmak yerine çembere alıp kıyasıya dövmek ve gözaltına almak için uğraştığı fikrinde birleşmişlerdi. Duruşma il seçim kuruluna üç öğretmenin verdiği dilekçenin aslının ve seçim dönemlerinde gösteri ve yürüyüşlerin hangi kanuna tabi olduğu konusunda tezkerenin getirilmesi, gerekirse avukatların önerdikleri şahitlerin dinlenmesi için 27 Aralık 1979 Salı günü saat 15.00'e bırakıldı.

SEÇİMLERDE KÜÇÜK PARTİLER

	CGP		SDP		TBP		TSİP		TİP		Bağımsızlar	
	ALDIĞI OY	ORANI	ALDIĞI OY	ORANI	ALDIĞI OY	ORANI	ALDIĞI OY	ORANI	ALDIĞI OY	ORANI	ALDIĞI OY	ORANI
AĞRI	784	0,9	363	0,4	KATILMADI		432	0,5	480	0,5	—	—
AMASYA	1.981	1,7	778	0,7	765	0,68	797	0,69	883	0,7	—	—
ANTALYA	2.922	1,3	1.428	0,6	1.423	0,61	1.308	0,56	1.189	0,5	3.083	1,32
ARTVİN	KATILMADI		477	0,8	435	0,7	324	0,5	314	0,5	—	—
BALIKESİR	6.666	2,1	2.358	0,7	1.557	0,49	1.965	0,62	1.908	0,6	—	—
BİTLİS	11.423	25,4	165	0,4	KATILMADI		546	1,2	142	0,3	—	—
BURDUR	1.395	1,8	502	0,6	500	0,63	567	0,72	395	0,5	—	—
ÇANAKKALE	2.625	1,7	1.151	0,7	724	0,46	990	0,63	724	0,5	—	—
ERZİNCAN	719	0,88	605	0,7	453	0,55	334	0,41	391	0,5	—	—
ERZURUM	2.582	1,28	857	0,42	KATILMADI		766	0,38	888	0,44	—	—
HAKKARİ	222	0,69	148	0,46	KATILMADI		1.757	5,47	246	0,75	—	—
HATAY	1.574	0,72	914	0,42	796	0,36	3.333	1,54	1.175	0,54	—	—
ISPARTA	1.393	1,4	692	0,69	482	0,48	502	0,5	387	0,38	—	—
İSTANBUL	38.104	2,92	12.800	0,98	23.636	1,82	5.369	0,4	12.466	0,95	25.230	1,93
KARS	2.166	1,65	1.836	1,39	1.324	1,0	3.557	1,56	1.837	1,39	—	—
KÜTAHYA	3.695	2,2	KATILMADI		1.123	0,5	851	0,38	1.025	0,6	—	—
MANİSA	5.215	1,7	2.248	0,74	1.425	0,32	1.761	0,4	2.495	0,82	—	—
MARDİN	302	0,24	329	0,27	KATILMADI		16.661	13,6	409	0,3	23.948	19,6
MUŞ	KATILMADI		KATILMADI		244	0,44	532	0,97	152	0,27	1.753	3,2
RİZE	1.533	1,47	739	0,7	KATILMADI		5.303	5,1	761	0,7	—	—
SAMSUN	4.404	1,53	1.780	0,61	KATILMADI		1.602	0,5	1.734	0,6	3.439	1,19
SİİRT	525	0,76	435	0,63	188	0,2	9.248	13,3	348	0,5	—	—
TOKAT	2.371	1,19	1.020	0,5	16.373	8,19	1.268	0,6	1.145	0,57	1.074	0,5
VAN	19.694	21,68	334	0,37	KATILMADI		2.271	2,5	413	0,45	—	—
YOZGAT	1.779	1,17	809	0,5	901	0,59	1.149	0,76	934	0,6	—	—
TOPLAM:	118.159	2.49	33.697	0.71	56.941	1.20	62.051	1,31	33.897	0.71		

Halkın Kurtuluşçuları TİKP Adana il yöneticilerine saldırdılar

ADANA (ÖZEL)
Önceki akşam Türkiye İşçi Köylü Partisi Adana İl Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Ulusoy ve Adana Merkez İlçe Başkanı Sadık Boral, Güneşli Mahallesinde bir grup Halkın Kurtuluşu yanlısının saldırısına uğradı.

10 kişi kadar olan saldırganlar TİKP yöneticilerinin içinde bulunduğu dolmuşun yolunu keserek, Mehmet Ulusoy ve Sadık Boral'ı taş ve sopayla çeşitli yerlerinden yaraladılar.

TİKP yöneticileri, saldırganlar arasında teşhis ettikleri İsrafil Küçükgül Hayati Bıçakçı, adlı şahıslar hakkında davacı oldular.

TİKP İl yöneticileri aynı şahısların daha önce parti yöneticilerinden Mehmet Açıkbaş ve Mustafa Erçik'e de saldırıda bulunduklarını açıkladılar.

BİR DEVRİMCİYİ ÖLDÜRMEYE TEŞEBBÜS EDEN HALKIN KURTULUŞÇUSU YAKALANDI

14 Ağustos 1978 günü Ceyhan'da TİKP taraftarı Aziz Yağrı'yı öldürmeye teşebbüsten Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından 9 yıl hapis cezasına çarptırılarak gıyabi tutuklama kararı verilen İsmet Güler adlı Halkın Kurtuluşçusu dün TİKP İl yönetim binası yakınında yakalandı. İsmet Güler'le birlikte aynı davadan yargılanmakta olan Mustafa Erdoğan hakkında da gıyabi tutuklama kararı verilmişti.

YURDAKUL'UN ÖLDÜRÜLMESİNİ PROTESTO EDEN POLİSLERİN MAHKEMESİ BAŞLADI

Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un 28 Eylül sabahı silahlı bir saldırı sonucu şehit edilmesinden sonra direnişe geçen 400 polisten, tutuklanan 22 amir ve polisin mahkemesine dün Adana Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde başlandı.

Basına ve halka kapalı olarak yapılan duruşmayla ilgili olarak bugün Sıkıyönetim Halkla İlişkiler Şubesinden bir açıklama yapılması bekleniyor.

Ahmet Benler'in cenazesi yurda getirildi

İSTANBUL (ÖZEL)
Hollanda'da bir suikast sonucu öldürülen, Türkiye'nin Lahey Büyükelçisi Özdemir Benler'in oğlu Ahmet Benler'in cenazesi, dün yurda getirildi.

Ahmet Benler'in cenazesini getiren Türk Hava Yolları uçağı önce İstanbul Yeşilköy Havaalanına indi. Cenazeyle birlikte, aynı uçakla, Büyükelçi Özdemir Benler ve eşiyle, bazı elçilik mensupları da İstanbul'a geldiler.

Ahmet Benler'in cenazesinin karşılanışı sırasında, Yeşilköy Havaalanında askeri tören düzenlendi. Cenaze gece uçakla İzmir'e götürüldü.

REFAHİYE'DE MHP'Lİ BİR GRUP KAHVE BASTI

ERZİNCAN (ÖZEL)
Erzincan'ın Refahiye ilçesinde önceki akşam saat 18.30 sıralarında, İsmail Davulcu isimli yurttaşın işlettiği kahvehaneyi basan 10 kişilik MHP'li bir grup, "Vurun komünist itlere" diyerek içeride oturan yurttaşlara saldırdı.

Bu grubun saldırısına biraz sonra dışarıda beklemekte olan ve çoğunluğunu 15-16 yaşındaki çocukların oluşturduğu bir grup daha katıldı. Saldırganlar, kahvenin bütün camlarını kırdılar. Bir kişiyi yaraladılar. Polisin olaya müdahale etmesi sonucu, Ayhan Şahin, Ülker Sucuoğlu, Kadir Ece ve Veysel isimli saldırgan komandolar kaçtılar. Yüksel Çalışkan, Doğan Koç, Feyzullah Şahin, Mustafa Koç ve Mehmet isimli saldırganlar ise yakalanarak gözaltına alındı.

Öğrenildiğine göre, aynı kahvehaneye daha önce de yine MHP yanlıları tarafından patlayıcı madde atılmış, olayda can kaybı olmamıştı. Bu arada Refahiye'de MHP yanlılarının köyden gelen Alevi yurttaşlara laf atarak ve onları çeşitli yollardan tedirgin ederek, Sünnilerle Aleviler arasında bir sürtüşme yaratmaya çalıştıkları da gözlemleniyor.

Orta öğrenim yeni ders yılına girdi

ANKARA (ÖZEL)
Bütün Türkiye çapında orta öğrenim kurumları bugün yeni öğretim yılına başlıyor

Daha önce 1 Ekimde açılacağı bildirilen okulların açılışı, yeni öğretmen atamaları nedeniyle bugüne ertelenmişti.

DGBF: "Liselerde İstiklal Marşı daha güçlü söylenmeli"

Milli Eğitim Bakanlığından alınan bilgiye göre, 993'ü lise, 3 bin 328'i orta olmak üzere, toplam 4 bin 311 orta dereceli okul bulunuyor. Özel orta ve liseler de bu rakama katıldığı takdirde bu sayı 4 bin 500'e yaklaşıyor.

Bu okullardan, liselerde 799 bin, ortaokullarda ise 1 milyon 310 bin öğrenci öğrenim görüyor.

Bu okullarda toplam 58 bin 511 öğretmenin görev yaptığı öğrenildi.

Orta dereceli okullarda 1979-80 öğretim yılı birinci yarıyıl dersleri 1 Şubatta sona erecek ve öğrenciler yarıyıl tatiline girecekler.

17 gün sürecek yarıyıl tatilinden sonra, 18 Şubat günü ikinci yarıyıl dersleri başlayacak. 1979-80 öğretim yılı dersleri 21 Mayısta bitecek.

Öte yandan, ortaokul ve liselerin 1979-1980 öğretim yılına başlamaları dolayısıyla basına yazılı bir açıklamada bulunan Devrimci Gençlik Birlikleri Federasyonu Genel Başkanı Ali Tablacı, "Liselerde İstiklal Marşı daha güçlü söylenmelidir" dedi.

Liselerde, İstiklal Marşının, Mehmet Akif'in niteliği üzerine tartışmalar yapılmasının, bunların öneminin gençliğe kavratılmasının gerektiğini bildiren Tablacı, "Bunun yapılması, İGD adlı Rus beslemesi örgütün İstiklal Marşımızı engelleme çabalarını boşa çıkaracaktır. Yurdumuzu bölmeye, parçalamaya ve yutmaya çalışanlar, "Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak" dizelerinin liselerden yükselmesiyle birlikte en iyi yanıtı alacaklardır" dedi.

DGBF Başkanı Tablacı açıklamasında, milli bayramlarda törenler yapılması, Cumhuriyet Tarihi derslerine özel önem verilmesi, Milli Güvenlik Bilgisi derslerinin yurt savunmasına hizmet edecek şekilde ele alınması gerektiğini de belirtti. Tablacı, "Liselerde öğrenim konseyleri oluşturulmalı, öğrenci temsilciliği gerçekleştirilmeli, disiplin yönetmeliği özgürlükleri geliştirmeli, zorbalara karşı tedbirleri içermeli, sosyal kollar çalıştırılmalıdır" dedi.

Şebekesi olan her öğrencinin okuluna gidebilmesini savunan Tablacı, "Liseli gençliğe fikir özgürlüğü sağlanmalıdır. Liseler savaş alanı değil, dostluk, kardeşlik ve birlik alanları olmalıdır" dedi.

"Bayram Gazetesini" yayınlama yetkisi Çağdaş Gazeteciler Derneğine verildi

ANKARA (THA)
Dini bayramlarda yayınlanacak "Bayram Gazetesini" yayınlama yetkisi Çağdaş Gazeteciler Derneğine verildi.

Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Yılmaz Ateş, dün düzenlediği basın toplantısında, "derneğimiz, Ankara Bölge Çalışma Müdürlüğüne 371 sarı basın kartlı üye, Ankara Gazeteciler Cemiyeti ise 631 sarı basın kartlı üye bildirmiştir. Yapılan incelemede derneğimizin 303 Ankara Gazeteciler Cemiyetinin 184 sarı basın kartlı üyesi olduğu saptanmıştır" dedi.

Bayram gazetesini yayınlama yetkisiyle birlikte, Basın İlan Kurumunda Basın Kartları Komisyonunda, TRT Danışma Kurulu ve TRT Yönetim Kurulunda da Ankara'daki basın-yayın emekçilerini bundan sonra Çağdaş Gazeteciler Derneği temsil edecek.

KAYIP— ODTÜ'den aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.
Ahmet Müfit BAYRAM

BASINDAN SEÇMELER

Hürriyet

"Halkımız dışarıdan müdahalelerde bulunulmasını şart görenlere 'İşimize karışmayın' dedi

Oktay Ekşi, 16 Ekim tarihli Hürriyet'te "Sonuçların Dili" başlıklı yazısında, Türkiye halkının demokrasiye olan inancını büyük bir çoğunlukla sandık başına giderek gösterdiğini belirterek, şunları diyor:

"Karar açıktır: Seçmen, son yirmibir buçuk aydan beri iktidarda bulunan CHP ağırlıklı hükümetin tutumunu beğenmediğini, hiç kimsenin zihninde tereddüt uyandırmayacak bir dille ifade etmiştir."

"Verilen oylara göz atan herkesin kolayca bir hükümete kavuşturmak için politik hayata dışarıdan müdahalelerde bulunulmasını şart görenlere de 'işimize karışmayın' demiş olmasıdır.

"Sonuçları değerlendirirken bir noktaya daha dikkat etmek gerekir: Seçmen sadece küçük partilere yüz vermemekle kalmamış, zorbalığa veya tedhişe el altından arka çıkan siyasi eğilim ve partileri de cezalandırmıştır. Bu gerçek, o partilerin oy oranında görülmektedir."

Hasan Pulur:

"TKP'nin desteklediği aday Edirne'den oy isterse"

Hasan Pulur ise Edirne'de seçim sonuçlarını değerlendirdiği yazısında şunları söylüyor:
"Bir iktidar, iki yıl içinde ancak bu hale düşer.
Başkası ört ki ölem!
Sen getir, Edirne'ye 1977'de veto ettiğin adayı aday yap!
Seçime iki kala TKP'nin sesi adayına açıkça destek koysun.
Adayın da hiç sesini çıkarmasın.
Sonra Edirne'den oy bekle!
Al sana işte oy!"
Pulur yazısını şöyle bitiriyor:
"Bir şarkı vardır bilir misiniz?
'Kimseye etmem şikayet ağlarım ben halime,
Titrerim mücrim gibi, baktıkça istikbalime'
Gün o gündür işte!
CHP fasıl heyeti sunar"

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

MHP'deki "gelişme"

MHP'nin yayın organına bakarsanız, seçimlerde en büyük gelişmeyi MHP göstermiştir!

Buna rağmen MHP'nin yayın organı iki gündür oy oranlarını bir türlü veremiyor. Oranların gösterdiği sonucun pek bayram yapmaya elverişli olmamasından mıdır, bilinmez.

* * *

MHP en büyük ilerlemeyi Yozgat, Tokat ve Erzurum illerinde sağladı.

Yani Kontrgerillanın "Kırmızı bölge" ilan ettiği yerlerde. Yani, mezhep kışkırtmalarının en yoğun olduğu, feodalizmin önemli etkinliğinin olduğu yerlerde.

İki yıl içinde buralara önemli ölçüde yığma yapıldığı anlaşılıyor.

Ama 29 ilin genel sonuçlarına bakıldığında, MHP'nin kırmızı bölgelere sıkışmış olduğu anlaşılıyor.

29 il sonuçlarından bu üç ili çıkardığınızda ortaya çıkan sonuç ilginç.

1977'de bu üç il çıkarıldığında 26 ilde MHP'nin oy oranı ortalaması yüzde 4,3 ediyor. Bu seçimde aynı ortalama yüzde 3,9. Yani seçim sonuçlarından Yozgat, Tokat ve Erzurum çıkarıldığında 26 ilde MHP oylarında binde 5 oranında gerileme var.

MHP, bu seçimde elde ettiği yüzde 1'e yakın ilerlemeyi, kırmızı bölgenin üç ilinden sağladığı oylara borçlu.

Ama bir de aynı bölgenin Erzincan ili var. Burada MHP yüzde 2 oranında geriledi.

Aynı bölgenin Amasya ili var. Taşova Savcısının öldürüldüğü Amasya. MHP burada da yüzde 1 oranında gerilemiş durumda.

Bu gerilemeler, MHP'nin Kontrgerillanın kırmızı bölgelerinde de geleceğinin karanlık olduğunun habercileri.

* * *

Ağrı, Artvin ve Kars sahte solcu terörün en azgın olduğu yerler arasında. MHP buralarda oy kaybetmiş bulunuyor.

Peki, bundan çıkacak sonuç, sahte solcu ve Moskovacı terörün başarı sağladığı mıdır?

Ne münasebet!

Bu illerde AP çok büyük artışlar sağlamıştır. Kars'ta yüzde 36, Ağrı'da yüzde 26, Artvin'de yüzde 5.

MHP ve Moskovacı sahte solun terörüne duyulan nefret, buralarda oy olarak AP'ye gitmiştir. Başka alternatif bulamadığından, CHP'ye vereceği oyun sahte sola gideceğini düşündüğünden AP'ye sığınmıştır

* * *

Bu seçim sonuçları, MHP'nin mezhep çatışmalarının, yobazlığın, ırkçılığın ve feodalizmin partisi olduğunu bir kez daha gösterdi.

MHP, oylarında büyük bir düşüş olmamasını, yerinde saymasını büyük ölçüde sahte solculara borçlu. Seçimler yaklaşırken MHP'ye yönelen saldırılar bu partiye yaramıştır. Kendileri de bunu seçim propagandası sırasında "Bize sıkılan her kurşun oya dönüşecek" diye ifade etmişlerdi.

Seçimleri boykot edenler de MHP'nin olduğu yerde kalmasını, gerilememesini sağladılar.

Bir de CHP'nin hesap sormaktan korkan pısırıklığı.

İşte MHP'nin yayın organı "En büyük gelişmeyi biz yaptık" derken, bunu kastediyor.

Senato seçimlerinde yüzde 1'lik bir artış, milletvekilliği seçiminde binde üçlük bir düşüş. Bunun adı da "gelişme!"

MHP bu seçimlerde gerilememiş olmayı "gelişme" saymıştır.

Türkiye Odalar Birliği Başkanı Yazar, ABD'li işadamlarının ziyaretini ender bir fırsat olarak niteledi

ANKARA (AA)
Türkiye Odalar Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yazar, ABD'li iş adamlarının Türkiye'ye yaptıkları ziyareti", çok iyi değerlendirilmesi gereken ender bir fırsat" olarak nitelendirdi.

Ortak yatırım olanaklarını araştırmak amacıyla İstanbul'dan sonra dün Ankara'ya giden ABD'li iş adamlarından oluşan heyeti Esenboğa Havaalanında Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar karşıladı. Yazar, havaalanında verdiği demeçte, Türkiye'nin hür,, demokratik rejime sarsılmaz bir şekilde bağlı olduğunu vurgulayarak Batı entegrasyonu içinde önemli bir yer aldığını, Türkiye'nin ağır bir ekonomik bunalım geçirdiğini belirten Yazar şunları söyledi:

"Bugün büyük bir ekonomik potansiyele ve tabii kaynaklar varlığına sahip bulunmamıza rağmen, son iki yıldır bir ekonomik bunalımın ağır şartlarını yaşamaktayız. Bugünkü bunalımı karakterize eden etkenlerin başında döviz darboğazı ve dış finansman güçlülüğü gelmektedir. Ancak, istikrar içinde gelişme politikasının gerektirdiği tedbirler tam ve etkin biçimde alındığı takdirde ekonomik faaliyetlerimizin tekrar normal seyri içine gireceği kanaatini taşımaktayız."

Türk-İş İcra Kurulu siyasi durumu görüşüyor

ANKARA (THA)
Türk-İş İcra Kurulu bugün Genel Başkan İbrahim Denizcier'in başkanlığında toplanarak, 14 Ekim senato üçte bir yenileme ile milletvekili ara seçim sonuçlarından sonra ortaya çıkan durumu görüşüyor.

THA muhabirinin aldığı bilgiye göre Türk-İş icra kurulu, yeni hükümet modeli konusundaki görüşlerini toplantı sonrasında bir bildiri ile kamuoyuna açıklayacak.

İran ve Libya petrole zam yaptı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Petrol uzmanları, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütüne (OPEC) bağlı ülkelerin toptan bir fiyat artışı yapmalarını sağlamak amacıyla, Libya ve İran hükümetlerinin ham petrol fiyatlarını artırdıklarını bildirdiler.

Amerika'nın petrol gereksiniminin yüzde 5'ini karşılayan Libya, ham petrol fiyatını varil başına (petrolün kalitesine göre) 25,57 dolar ile 26,27 dolara çıkardı. Buna göre Libya varil başına ham petrol fiyatında 2,77 dolarlık artış yaptı.

Öte yandan İran, en kaliteli ham petrolün varilini, 1,50 dolar artırarak, 23,50 dolara çıkardı. Kalitesi daha düşük ham petrolün fiyatı ise 2,87 dolarlık bir artışla 22,77 dolara çıktı.

SANDER YAYINLARI

Necdet Sander:

"Savurganlığa ve haksız kazanca engel olunmalıdır"

Kağıt sorunu hakkında 6

Yayınevleri ne diyor?

Hazırlayan: M.Tütüncübaşı

1) Kağıt darlığı ve kağıt fiyatlarına yapılan zamlar yayıncılığımıza aşağıdaki olumsuz etkileri yapmaktadır.

KEYFİ ZAMLAR MALİYETİ ETKİLİYOR

a) SEKA İzmit Kağıt Fabrikası sipariş ettiğimiz ve parasını peşin ödediğimiz kağıtları ancak bir yıl sonra teslim edebilmektedir. Bu bir yıl içinde yapılan fiyat zamları da alıcıdan tahsil edilmektedir. Fakat kağıdın yine de verilmediği görülmektedir.

Bu durumda yayıncı, yayın listesindeki tükenen kitapları yeniden bastıramadığı gibi, yeni kitap yayınlamak olanağı da bulamamaktadır. Ayrıca, yapılan "karakuşi ve keyfi" zamlar yayınlanacak kitabın maliyetini etkilemekte, ancak bu maliyet önceden saptanamamaktadır. Son aylarda görülen, satış fiyatlarındaki düzensiz artışlar bu durumdan kaynaklanmaktadır.

KAĞIT SUİSTİMALİ ÖNLENMELİDİR

b) Çözüm yolunu önermek güçtür. Üretimi artırmak doğal olarak tek akla gelen yoldur. Bunun nasıl yapılabileceği ise tamamen teknik örgütsel ve parasal bir konudur ki üzerinde çok geniş ve derin çalışmalar yapılmasını gerektirir.

İkinci bir yol da, kağıt dağılımında suistimali önlemek ve kağıdı ancak gerçek ihtiyaç sahiplerine vererek savurganlığa ve haksız kazanç elde edilmesine engel olmaktır. (Bu konuda yayıncıların oluşturduğu YAYKO gibi kooperatifler yoluyla denemeler yapılmış, ancak bundan da şimdilik olumlu bir sonuç alınamamıştır. Demek ki, sorunun daha da köküne inmek yolları araştırılmalıdır.)

TÜKENMİŞ YAPITLARIN YENİ BASKISINI YAPACAĞIZ

2) Yayınevimizin belli başlı yayınlarında onsekiz tanesinin mevcudu tükenmiş durumdadır. İlk ele alacağımız konu, bu tükenmiş yapıtların yeni baskısını yapabilmektir. Bundan sonra, yeni kitap olarak Kemal Tahir'in 1933-1940 yılları arasında hapishaneden ilk eşi Fatma İrfan'a yazdığı mektupları yayınlamayı planlamış bulunuyoruz. Türk edebiyatında çok önemli belgesel bir değeri olan bu mektupları yayınlamakla edebiyat tarihimize önemli bir katkıda bulunacağımızı umuyoruz. Bu yoldaki çalışmalarımızı olanakların müsade ettiği oranda sürdürmek çabasındayız.

ADA YAYINLARI

"Kağıtta, basın gibi yayınevlerine de öncelik tanınmalıdır"

1– Bilinen gerçekleri, yurdumuzda okur-yazar oranının düşüklüğünü, halk kitaplarının işler bir durumda olmamasını, dağıtım kepazeliğini vb. incelemeyeceğiz. Artan kağıt fiyatları, bu artışlara karşın kağıt bulunamaması, ülkenin sanat ve düşün yaşamına katkıda bulunan (kuşkusuz bir Kültür Bakanlığından daha fazla katkıda bulunan) yayınevlerine, baldırıçıplak haftalık dedikodu, seks ticareti yapan gündelik, haftalık gazetelere tanınan kolaylıkların (kağıdı doğrudan doğruya fabrikadan alma ve zam dışı bırakılma gibi) tanınmamasını "unutkanlıkla" mı yoksa "sorumsuzlukla" mı niteleyeceğiz?

Hangisi olursa olsun, bunun sonucu bir "kültür düşmanlığı" ve Abdülhamit'ten bu yana görülmemiş en etkili sansür ortaya çıkmıştır: Kitap yayınlayamamak.

İvedi bir önlem alınmadığında, birçok kitapçı kapanacak, birçok yayınevi faaliyetini durduracak ve piyasayı abur-cubur yayınlar dolduracaktır.

Bu sorunun bir yığın çözüm yolu vardır. İşte ilk akla gelenler:

a) Fabrikadan satışlarda, basına olduğu gibi yayınevlerine de öncelik hakkı tanımak.

b) Yayınevlerine, hiç değilse yerli yazarların, sanatçıların kitapları için (basın organlarına yapıldığı gibi) indirimli fiyat uygulamak.

c) Türk yazarlarının, yayımlanan kitaplarını yurdun dört bir yanındaki kitaplıklarda bulunacak sayıda satın almak.

2– Ada Yayınları, bugün için sınırlı sayıda okur ve sanatseverin ilgilendiği, yazın ve sanat kitapları yayımlamaktadır. Bunu yaparken de üst düzeyde bir kaliteyi gerçekleştirme çabası içindedir.

Kağıda gelen üst üste zamlardan sonra, birçok kitabımızı maliyetinin altında satar duruma düştük. Bu nedenle, 1979/80 mevsiminde, yayımlamayı planladığımız kitapların ancak üçte birini gerçekleştirebileceğiz. Bunların arasında Oktay Rifat'ın, Edip Cansever'in son şiirleri, Nazlı Eray'ın öyküleri, Nazan ve Mazhar İpşiroğlu'nun "Sanatta Devrim" adını taşıyan incelemeleri var.

Yeni oluşturduğumuz "Bilim Dizisi"nde, Prof. Tahsin Yücel ile Prof. Sencer Divitçioğlu'nun kitapları yer alacak. Sanat kitapları dizimizde Bedri Rahmi'nin üçüncü resim kitabı (Karadut/Talaslı resimleri) ile Aliye Berger'in gravürleri yer alıyor.

Tabii, bunları bile, kağıt bulabilirsek ve yeni bir zamla karşılaşmazsak gerçekleştirebileceğiz.

Danıştay kesin karar vermediği halde...

Galatasaray ve Fenerbahçe Basketbol 1. Liginde oynayacak...



Federasyonun yeni kararı sayesinde Fenerbahçe ve Galatasaray 1. ligde oynayacak.

- Danıştay, Galatasaray konusunda kesin fikrini belirlemedi
- Bu yıl sonunda Basketbol 2. Ligi kaldırılıyor

ANKARA (ÖZEL)

Basketbol Federasyonu Başkanı Gencay Şaylan'ın 11 Kasım'da başlayacağını belirttiği Basketbol 1. liginde Fenerbahçe ve Galatasaray takımları da yer alıyor.

Gencay Şaylan, "Danıştay'ın erteleme kararını düşünerek hareket ettiklerini ve bu nedenle de Galatasaray ile Fenerbahçe'nin ligde kalmasını kararlaştırdıklarını" belirtti.

Bilindiği gibi, Galatasaray takımı geçen yıl tedbirli oyuncusu Steve'yi maçta oynattığı gerekçesiyle 1. ligden 2. lige düşmüştü. Daha sonra Galatasaray takımının Danıştay'a yaptığı itiraz sonucu yürütmenin durdurulması kararı alınmıştı. Ancak yürütmenin durdurulması kararından sonra Danıştay'ın Galatasaray ile ilgili kesin kararı şu anda belli değil.

Gencay Şaylan başkanlığındaki Basketbol Federasyonunun bu konu ile ilgili kararı söyle:

"1978-79 1. Türkiye ligi ile ilgili federasyon kararları Danıştay'ın Galatasaray ile ilgili yürütmeyi durdurma kararı alması sonucu, uygulanması sakıncalı hale gelmiştir. Danıştay'ın esas kararının halen belli olmaması nedeni ile ligleri başlatmak hukuksal bir sorun olmuştur... Bu sorunu çözmek ve 1. ligi başlatmak için 1979-80 1. Türkiye liginin 14 takımla oynanmasına karar verilmiştir. Böylece Danıştay'ın esas hakkındaki kararı belirlendiği zaman liglerin devamını tehlikeye düşürecek bir sorunla karşılaşılmayacağı gibi herhangi bir kulüp takımına da haksızlık edilmiş olmayacaktır".

Gencay Şaylan'ın yaptığı açıklamaya göre ayrıca bu yıl sonunda Basketbol 2. ligi kaldırılacak 14 takımlı ligden düşme olmayacak. 2. ligde ilk dört sırayı alan takımlar ise terfi ederek 1980-81 sezonunda, 1. lig 18 takımla oynanacak.

2. ligin kaldırılmasından sonra Ankara, İstanbul ve Izmir Mahalli Küme birincileri ile Anadolu Kupası birincisi otomatikman 1. ligden düşecek 4 takımla yer değiştirecek.

22 Ekimde fikstürü çekilecek olan Türkiye Basketbol 1. liginde yer alacak takımlar şöyle:

Eczacıbaşı, Efes Pilsen, Fenerbahçe, Galata. saray, Beşiktaş, Taçspor, İTÜ, DSİ Spor, Şekerspor, Kolej, Yenişehir, Ziraat Fakültesi, Tofaş-SAS, Karşıyaka.

FEDERASYON KURULU AÇIKLANDI

Basketbol Federasyon Başkanı Gencay Şaylan yeni kurullarda yer alacak üyeleri şöyle açıkladı:

Tanju Feyizoğlu (Asbaşkan), Şefik Sivrikaya (Genel Sekreter), Doğu Ergil, Çelik Arıoba, Sami Tezveren, Saruhan Mengren, Yılmaz Nursen.

Özarı: "Enkaz bıraktığımı iddia edenler yanılgı içindeler"

- "Mehmet, Aydoğan ve Cahit 400-500 bin liraya değil bir futbol takımı malzemesi fiyatına alındılar"
- "Bu iddialar ne bu futbolcuları ne beni, ne de o zamanki transfer komitesini küçültür"

İSTANBUL (THA)

Galatasaray Teknik Direktörü, Turgay Şeren'in bir gazetede çıkan "Enkazlar arasında kaldım" şeklindeki demecine karşın, Galatasaray'ın eski teknik direktörü Coşkun Özarı, bir açıklama yaptı. THA muhabirine özel bir demeç veren Özarı "Galatasaray yara almasın diye, bugüne dek konuşmadım" dedi.

"Galatasaray'da enkazlar arasında olduklarını iddia edenler, büyük bir yanılgı içindedirler" diyen Özarı, açıklamasında şu görüşlere yer verdi. "Galatasaray'dan, beni yıllarca omuzlarında taşımış tarftarlarımızın bir günlük kızgınlığına darılarak ayrılmadım.

Bazı kişilerin Galatasaray'ı başka kulüplere benzetme çabalarına rağmen, konuşmadım, susmayı yeğ tuttum. Yalan ve yanlış konuların uzağında olan Galatasaraylıları, yanıltma çabaları içine girmedim. Galatasaray, Mehmet'i, Aydoğan'ı, Cahit'i, sözü edilen fiata almamıştır. Bu futbolcuların, herbiri bir futbol takımı malzemesi fiyatına alınmıştır. Konuyu iyi araştırmamış bir gazeteci arkadaşa bunlar 400-500 biner lira karşılığında alınmış topa vurmasını bilmeyen enkazlardır' denmesi, ne bu futbolcuları, ne beni ne de o zamanki transfer komitesini ,küçültür".

Hiçyılmaz'ın Bisiklet Federasyonu Başkanlığına getirilmesi isteniyor

ANKARA (THA)

Ankara'daki tüm milli sporcularla bazı kulüpler Bisiklet ve Motorsiklet Federasyonu Başkanı Hürrem Solaklar'ın görevinden alınmasını, Ergun Hiçyılmaz'ın yeniden görevine getirilmesini istediler.

Bazı kulüp yöneticileriyle milli sporcuların yaptıkları ortak açıklamada, Hürrem Solaklar'ın, Türkiye'deki bisiklet sporunu "taş devrine" soktuğu iddia edildi. Açıklamada şu görüşlere yer verildi. "Bugün, ülkemizde Bisiklet sporunun varlığı ile yokluğu belli değildir. Bir Federasyon, Cumhurbaşkanlığı adına düzenlediği yarışmaya milli takım sokmayacak kadar güçsüz ise, görevde kalamaz.

Hürrem Solaklar, göreve geldiğinden beri, bisiklet sporunun başına gelmedik iş kalmadı. Avrupa Klasmanında küme düşmemiz, alınan sonuçların hezimet niteliğinde olmasının hesabı sorulmalıdır.

Federasyon Başkanı Hürrem Solaklar görevde kaldığı sürece, biz sporcular olarak, düzenlenecek hiç bir yarışmaya katılmamaya kararlıyız.

A Milli Futbol Takımı bugün kampa giriyor

İSTANBUL

Avrupa Uluslar Kupasında, 28 Ekimde Malta'da Malta ile karşılaşacak A milli futbol takımımız, bugün Kuşadası Tusan otelinde kampa giriyor.

Bugün İzmir Karaca Otelinde toplanacak olan aday kadro, daha sonra kara yoluyla Kuşadası'na hareket edecektir.

SPOR ve olaylar

MUSA SEZER

Yabancı mı? Yerli mi? (2)

Yönetici-antrenör arasındaki ilişkide, değer verme çarkı yerlilerin aleyhine, yabancıların lehine işler. Yerlilerimizin önerileri kulak arkası edilirken yabancıların eften püften söyledikleri şeyler can kulağı ile dinlenir. Yerli antrenör bizim Mehmet'tir... Yabancı ise mistır falan... O kadar ki bu adamı gökten inmiş bir "veli" gibi görürler.

Bir kulüp düşünelim... Yerli antrenörle çalışıyor... İyi sonuçlar alındıkça tıs yoktur.. Antrenör vazifesini normal sürdürüyor. Olur ya futbol bu... Yenilmek de var.. İşte o zaman kıyamet kopar. Sonuç: İstifa... Ayrılma...

Aynı kulübü yabancıya verelim. İyi sonuçlar alındıkça etraftan yaldızlı laflar işitilir.. Ne adam be.. Bir ayda takımı rayına oturttu... Futbol bu... Yenilmek de var... İşte o zaman... Yok canım hiç bir şey olmaz.. Yabancı önce bir iki oyuncuyu suçlar, yenilgiler sürerse tüm takımı suçlar. Herkes antrenöre hak bile verir.

Adamların bir tutkusu da, otoritelerini ispatlamak amacı ile olacak, takımın en popüler oyuncusunu formunun zirvesinde olsa bile bir iki maç oynatmamaktır. Oynatmaz da.. Yöneticiden, etraftan bir tepki görülmez. Yerli antrenörlerimiz, oynayacak durumu olmasa bile, o popüler futbolcuyu oynatmamaya kalksa kulüpte deprem olur.

Tüm dünyanın uyguladığı modern çalışma metodları bilinmekte, bu konuda çeşitli ülkelerin futbol otoritelerince yazılmış kitaplaı bulunmaktadır.

Dünyanın her yerinde uygulanan oyun biçimlerinin, sistemlerin en ince ayrıntılarını içeren kitaplar var.

Ülkemizde olsun, yurt dışında olsun tertiplenen antrenör kurs ve seminerlerinde (Hatta spor okullarında) bu kitapların içinde bulunan bilgiler öğretilmekte, öğrenilmektedir.

Yabancı antrenörlerin katıldıkları Avrupa ülkelerinde tertiplenen kurslara yerli antrenörlerimiz de katılmaktalar.

Buna göre yabancı antrenörle yerli antrenör arasında isim benzemezliğinden başka bir fark düşünülebilir mi? Özel farklar aranabilir. Yabancıların, yerlilerin hem kendi aralarında hem de yabancı-yerli arasında görüş, kanaat ve uygulama açısından fark bulunabilir. Görüşte, kanaatta ve uygulamada isabet taraflar arasında üstünlük sağlar. İnsan zekasına, kabiliyetine bağlı bir olgudur bu.. Zeka ve kabiliyetten nasibini almamış yerli ve yabancı bulunacağı gibi cin misali zeki, insanüstü kabiliyetli kişiler hem yabancılar hem de yerliler arasında vardır.

Yıllardan beri her çeşitten ithal ettiğimiz yabancı antrenörlerin futbolumuza yarar sağlamadıkları, bir eser bırakmamış oldukları apaçık ortada... Gelip gidenlerin yaptıklarının kendileri gibi gelip geçici olduğu, yakındığımız bugünkü durumumuzdan anlaşılmaktadır. Bundan böyle getireceklerimizin verecekleri, bırakacakları ne olacaktır...

Yabancı antrenör getirilmesine karşı olan tutumumuz, yabancıların bilgi ve metodlarına karşı olduğumuz anlamına gelmez. Kendi olanaklarımızla, kendi uzmanlarımızla kalkınmaya yönelik bir rota çizilmesi taraftarıyız. Çözüm yolunun ilk basamağı budur. Bilmediklerimizi elbette öğreneceğiz.

Nedense bizler kendimize güvenmeyiz... Bizden olanlara güvenmez, değer vermeyiz.

Bugün yerli antrenörlerimizin bilgi ve yeteneklerine tam bir güven yoksa, onları modern bilgilerle techiz etmek, ülkemize daha yararlı bir hale dönüştürmek zor olmasa gerek...

Yargılama ve suç kanıtları...

17

Sokrat'tan Butto'ya

TARİH BOYUNCA HAKSIZ DAVALAR

Hazırlayan: Necati GÜNGÖR

Tarihin bu en haksız, en saçma ve burjuva adalet duygusu ile hukuk mantığını sergilemesi yönünden ise en ilginç davalarından biri olan Rossenbergler davasında, ABD Mahkemesinin önündeki "suç kanıtları" şunlardı.

— 1945'te doldurulmuş bir otel fişi!

— 1945'te Ruth Greenglass'ın A. National Bank'a yatırdığı 400 doların makbuzu!

— 1941'de New York Belediye seçimlerinde komünist aday Cacchione'in desteklendiğini gösteren bir dilekçe!

— İspanyol Cumhuriyetçilerinin çocukları için verilen bir bağış makbuzu! (Bu, o devirde, yetkililerin izniyle toplanmıştı.)

— Los Alamos Atom Tesislerindeki Güvenlik Önlemlerini gösteren bir belge!

— Bay ve Bayan Greenglass'ın bir fotoğrafı!

— Doktor Fuchs'un bir resmi!

— Greenglassların bir başka resmi!

— Morton Sobell'e ait bir gözlük siparişi!

— Rosenbergler'in evinde bulunan dört tane saat! . . vb.

Evet hiç bir insan mantığının kabul etmeyeceği "suç kanıtı"ydı bunlar. Savcının Mahkeme önüne getirdiği casusluk iddiasıyla hiç bir nedensellik bağı bulunmayan ve dolayısıyla hukuksal değeri sıfır olan birer paçavraydı bu kanıtlar. . .

Duruşma sırasında, Rosenbergler'ın dürüst, akıllı ve iyi bir hukuk adamı olan Avukatı, Savcının ortaya çıkardığı bu "kanıtları", acı bir şamar yargılama görevi yapanların suratlarına vurdu. Özellikle de, FBI ajanları ve Savcının ortaklaşa hazırladıkları bu senaryonun birer kukla kisisi olan yalancı tanıkların temelsiz, asılsız, kör gözlerin bile göreceği, kargaların bile güleceği açıklarla dolu ifadelerini çürütmekte zorluk çekmemiştir.

Gerçekte, boylesıne gulunç kanıtları çürütmek için, bilgili ve yetenekli bir avukat olmaya bile gerek yoktu. . . Ama Avukat, oynanan oyunda kendi rolünü oynamaktan, haksızlığıyla tarihe geçen bu davada savunma görevini yapmaktan kaçınmadı. Suçsuz iki insan, göz göre göre elektrikli sandalyeye gönderilmek isteniyordu. Amerikan burjuvazisi kendi varlığını sürdürmek için, yurttaşlarını Kore'de kırdırdığından başka, şimdi de sözde adalet için, düzmece mahkemeler önünde kanını içmeye çalışıyordu! . . Bunu yaparken de burjuvazi, savcılarla FBI ajanlarını maşa olarak kullanıyordu işte!

Davanın can alıcı ve o derece de çürük olan yanı ise; ilkokuldan sonra yazıldığı Brooklyn Enstitüsü'nde bütün derslerden kaldığı için öğrenime altı aydan fazla devam edemeyen David'in, atomun planını ezbere çizecek kadar fizik bilgisine sahip olmasıydı! Bu kadar açıkta bırakılmış bir yalan, uydurma bir iddia olamazdı. . . Avukat, duruşmada, David'i bu konuda sınava çekmiş ve nükleer fizik hakkında, en küçük bir bilgisi bile bulunmayan bu yalancı tanığın durumunu, Yargıç, Savcı, Jüri ve bütün kamuoyunun gözleri önünde, kirli bir çamaşır gibi sergilemiştir.

Avukat Emmanuel Bloch, yapmış olduğu savunmada şunları söyledi:

"— Sırf uranyum hırsızlığıyla suçlanan ve suçunu hafifletmek için her türlü alçaklığa hazır olan David Greenglass'ın ihbarına ve yalan yere yemin etmekle suçlanan ve yine bu yüzden her türlü iftiraya hazır olantek tanık Max Elitcher'in sözlerine dayanılarak, Ethel ve Julius Rosenberg'in çevresinde Engizisyon dönemine yakışır cehennemi bir mekanizma kuruldu.

"Bir hırsız ve bir yalancı! İşte iddia makamının tanıkları! David Greenglass'ı dinlediniz. Şimdi sizlere Los Alamos kuruluşlarında ki güvenlik işlerinin sorumlusu Albay John Landsdale'in yaptığı açıklamayı okumak istiyorum. Bunu iyi dinlemenizi özellikle dilerim: Her görevli çalıştığı servise göre, ayrı renkte kimlik kartı taşımak zorundaydı. Öyle ki, David Greenglass'ın, kendisiyle aynı kimlik belgesini taşımayan görevlilerle konuşması olanaksızdı. Kaldı ki, bir laboratuvardan ötekine serbestçe gidip gelmek yasaktı. Bu casusluğu ancak, bilim adamı düzeyindeki kişiler gerçekleştirmiş olabilir. . .

"Gerçekleri kesin olarak saptamış bulunuyoruz beyler! Şimdi sizlere başka bir açıklamayı, Amerika'nın en önemli Atom Bilginlerinden Doktor Urey'in yaptığı açıklamayı sunuyorum: Atom bombası hakkında ayrıntılı bilgi edinmek için seksenle doksan arası yapıt okumak gerekir ki, bunu ancak bir bilim adamı, bir fizikçi yapabilir.

"David Greenglass ise, atom bombası planlarını, koridorlarda pardon, —çeşitli yerlerde— kulağına çarpan konuşmalardan yararlanarak akıldan çizmiş!

". . . Sözlerime son verirken, istenilen bu cezanın tek nedeninin bugün, yani 1951 yılında, yurdumuzda egemen olan siyasal hava olduğunu belirtmek isterim. Bu yolda düşünmek ve davranmak, Adaleti bile bile yadsımak demektir! Sayın Jüri Üyeleri, hiç bir kanıta dayanmaksızın, sırf, yapay biçimde yaratılan bir düşüncenin etkisi altında kalarak, suçsuz iki insanı mahkum mu edeceksiniz?"

Öte yandan Yargıç, sürekli olarak Ethel'i kocası aleyhinde ifadeye zorlayarak, kendi yaşamını kurtarmasını önerdi. Ama Ethel, çirkin, onursuz bir yaşam uğruna, eşi, arkadaşı, yoldaşı Julius'a işlenmemiş bir suçu yüklemeyi kabul etmedi. Başkalarının eline bırakılmış çocuklarını hiç hesaba katmadı, bu kararlı tutumu alırken... Avukat Emmanuel ve Julius'un ısrarlarına kulak asmadı. Onun icin önemli olan, elektrikli sandalyeden kurtulmak değil, ABD burjuvazisinin üstü örtülü bir sınıf kavgası niteliğini taşıyan b· haksız davada, Julius'u yalnız, desteksiz bırakmamak önemliydi. Bu kararlı tutumunu da sonuna dek. inançla, onurla sürdürdü.

Ve Mahkeme, Ethel ve Julius Rosenberg haklarında ölüm kararı verdi. Karara göre "suçlular", 21 Mayıs 1951'de idam edileceklerdi.

Kamuoyu idam kararı üzerine dalgalanmaya başladı. Kararın uygulanmasını önlemek için geniş çapta kampanyalar açıldı, yurt içinde ve yurt dışında.

Bu arada Avukatın yaptığı temyiz isteği reddedilir.

Rosenberglerin bağışlanması için elli bin imzalı bir dilekçe hazırlanıp ilgililere sunulur. Sonuçsuz kalır elbet. . .

Avukat, yalancı tanıkların söyledikleri kesinlikle çürüten yeni kanıtlar bulup Yargıça iletir. Sonuçsuz kalır. . .

On bir mezhepten 1500 rahip Cumhurbaşkanına başvurur, suçsuz suçluların bağışlanması için. Yurt dışından protestolar yükselir. Papa'dan Amerikalı işçilere dek birçok çevreler, ölüm cezasının hafifletilmesini ister, Eisenhower'den. . . vb. vb. Egemenlerse durmadan, işlenmemiş bir suçu "itiraf"a zorlayarak, kendi yalan iddialarını doğru çıkarmak ve bu koşulla suçsuz Rosenbergleri "bağışlamak" zemini ararlar. . .

Ama hiç bir zaman, ölüp de dünya halklarının yüreğine gömülmek varken, Amerikan faşistlerine bu olanağı tanımaz Rosenbergler!

Ölüm hücrelerinin kapısına, "son anda pişman olur, itiraf ederler belki" diye, özel bir telefon yerleştirirler.

Ne ki onlar, ölmenin, sahtekar ABD burjuvazisine teslim olmaktan daha onurlu bir yol olduğunun bilincindedir.

Ve Ethel'in son sözü:

"Seni seviyorum Julius"tur!

Burada, yeri gelmişken bir noktayı da belirtelim:

Rosenberglerin ölüme gönderildiği yıllarda, Türkiye egemen sınıflarının temsilcileri olarak Meclise giren ve iktidarı alan DP'liler, 6-7 Eylül provokasyonuyla, ülkemiz halkının çıkarlarını savunan devrimcilerin aydın ve demokrat kişilerin başını yakma çabası içindeydiler. . . DP'li yöneticilerin, bu yolda derslerini kimlerden aldıkları, sanırız açık seçik belli olmaktadır.

KAYNAKLAR:

* İhanet Yılları/Amerika'ya Karşı Çalışmaları Araştırma Komitesinin Tutanakları/Çeviren: Ülkü Tamer.
* Oppenheimer Olayı/Heinar Kipphardt/Sevim Özakman çevirisi.
* Rosenbergler Ölmemeli/Alain Decaux/Çeviren: Zehra Ağralı Gencosman.

YARIN: Butto olayı

Hükümet arayışı..

(Baştarafı 1. sayfada)

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit, dün saat 12.00'de Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ederek hükümetin istifasını sundu.

Cumhurbaşkanının istifayı kabul ettiği ve Ecevit'ten, hükümetin, yeni hükümet belirlenip göreve başlayana kadar görevini sürdürmesini istediği bildirildi.

Cumhurbaşkanına istifasını sunduktan sonra Çankaya Köşkü çıkışında basın mensuplarının sorularını cevaplayan Bülent Ecevit bir soru üzerine, "Dışımızdaki bazı sol gruplarla CHP'nin örgütleri arasındaki ilişkiler de parti içi görüşmelerde üzerinde durmamız gereken önemli bir konudur" dedi.

Ecevit, muhabirimizin "Sahte solcu grupların, bazı yerel CHP örgütleri ile daha sıkı işbirliği içinde olduğu illerde partinizin oy kaybı daha yüksek oldu. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz" şeklindeki sorusuna şöyle cevap verdi:

"CHP örgütünün bizim dışımızdaki sol gruplarla doğrudan ilişkide olmaması da yetmez, onların gölgelerinin bizim üzerimize düşmesi de sakıncalıdır.

"Biz, bizim dışımızdaki, yasal sol kuruluşların tam bir demokratik özgürlük içinde çalışmasını isteriz ve gerektiğinde korumayı da üstleniriz. Ama aramıza kesin sınırı da çizeriz. Bazı sol kuruluşların gölgesinin haksız olarak CHP üzerine düştüğü yerlerde, bizim yeterince inandırıcı olamayacağımız kanısını her zaman belirttik. Bu seçimlerde bu yüzden yer yer bazı zararlara uğradık mı, tabii bunu da araştıracağım.

"İlginç olan şudur ki, boykot çağrılarının yapıldığı ya da çeşitli nedenlerle seçimlere karşı çıkıldığı illerimiz, özellikle CHP'nin güçlü olduğu illerdir. Ve buralarda katılma oranı genellikle düşük olmuştur. Bu da, bazı sol grupların, sol gösterip sağ vuran grupların, CHP'ye ne kadar zarar vereceğini göstermiştir.

"Biz, kendi dışımızdaki sol grupların demokrasi kuralları içinde çalışmalarını saygı ile karşılarız. Ama, kendi evimize kendimiz sahip olmak isteriz."

Başbakan Ecevit, yeni hükümet kurma görevinin ilk turda kendisine verilmemesini Cumhurbaşkanından özellikle rica ettiğini de açıkladı.

Ecevit daha sonra şöyle konuştu:

"CHP her zaman bunalımlara karşıdır. Bunalımdan çıkış yolunu sağlayacak her davranışa bundan sonra destek olacağız. Bu aşamada Türkiye'nin hükümet boşluğu dönemine tahammülü yoktur. Etkin bir hükümet bir an önce kurulmalıdır."

Ecevit konuşmasında bu aşamada hükümet kurma girişiminde bulunmayı doğru bulmadığını belirterek: "Bu aşamada böyle bir girişimde bulunmayı doğru bulmadık. Bizim görüşümüze göre AP'nin sayın Genel Başkanının bu aşamada hükümet kurmak için girişimde bulunması daha uygun olabilir. Ama bir sonuç alınamadığı takdirde, CHP'ye yeniden bir görev düşecek olursa, bunu o zaman düşünürüz" dedi.

Ecevit, AP'yi dışarıdan destekleyip desteklemeyeceklerini soran bir gazeteciye, "Bu konu parti içi bir meseledir. Şu anda bir açıklama yapamayacağım, ancak biz yeni kurulacak hükümetin, devletin tarafsızlığını sürdürerek şiddet eylemcilerine karşı tutumunu korumasını istiyoruz. Şiddet eylemcilerinin kaynaklarının kurutulabilmesi için bu zorunludur" karşılığını verdi.

Ecevit, erken seçim konusundaki bir soruyu ise, bunun parti içi kurullarda değerlendirileceğini belirterek cevapladı.

NASIL BİR HÜKÜMET?

Ecevit hükümetinin istifasıyla birlikte, yeni hükümet arayışı tekrar gündeme geldi. Siyasi çevrelerde nasıl bir hükümetin kurulabileceği tartışılıyor.

Seçimden büyük bir oy artışıyla çıkması yüzünden şimdi gözler AP'ye çevrilmiş durumda. AP çevreleri ise bir icraat hükümetinden çok, en kısa zamanda ülkeyi erken seçime götürecek bir seçim hükümetinden yanalar. Partilerin oy oranlarının Meclisteki sandalye sayılarına yansımamış olması da erken seçim eğilimini güçlendiren başka bir neden oluyor.

Bu arada CHP çevrelerinde MSP ile koalisyon konusunda bazı eğilimler olduğu, ancak bu eğilimin pek kuvvet kazanmadığı belirtiliyor.

AP BAŞKANLIK DİVANI DURUM DEĞERLENDİRMESİ YAPTI

AP Başkanlık Divanı dün gece bir toplantı yaparak, genel siyasi durumu, seçim sonuçlarını ve bundan sonra izlenecek yolu değerlendirdi.

Bu toplantıda yapılan değerlendirmeler, bugün toplanacak Genel İdare Kurulunda ele alınacak.

AP, TBMM Ortak Grubu da cuma günü yeni üyeleriyle toplanacak.

AP'nin hükümet konusundaki tutumu, bu toplantılardan sonra açıklık kazanacak.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Ecevit hükümetinin bugün istifa etmesi üzerine yaptığı açıklamada, "Hükümet istifa etmiş değil, millet bu hükümeti kovalamıştır. Millet bu hükümetin arkasından ağlayacak değil ya, bulunmaz Hint kumaşı mı?" dedi.

Hükümetin "ülkeyi yangın yerine çevirdiğini" ifade eden Demirel, şunları söyledi:

"Bundan sonrası kendi mecrası içerisinde yürür. Türkiye'de hükümet ilk defa gidiyor değil. İlk defa hükümet kurulacak değildir."

TELEVİZYON

19.00 HABERLER

19.05 LASSIE

Dizi film.

19.30 TÜRK HALK MÜZİĞİ:

Özcan Özger'den türküler

19.50 HALKIN DİLİNDEN TELİNDEN:

Beş bölümden oluşan yeni dizinin ilk bölümünde "maniler" konusu yer alıyor.

20.15 ENERJİNİN FATURASI:

Üç ay sürecek bu yeni dizide, dünyada enerji paniği ve öz kaynaklarımıza dayalı olmayan enerji politikamızın çarpıklıkları dile getiriliyor. Başağrısı adını taşıyan ilk bölümde, ülkemizde ve dünyada enerjinin yarattığı bunalımlar konu ediliyor.

20.30 HABERLER

21.15 MİNİK KONSER:

Romans ve Çardaş adlı cigan müziğini Semih Argeşo yönetimindeki İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası seslendirecek

21.20 KIYI YAĞMACILIĞI:

Ege kıyılarındaki kıyı yağmacılığı ve yanlış kullanmalar konu ediliyor.

21.45 CHARLIE'NİN MELEKLERİ:

Dizinin Uçan Melekler adlı bölümü yayınlanacak.

22.35 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.15 Hafif Müzik
14.32 Türküler
15.01 Şarkılar
15.20 Hafif Müzik
15.40 Türküler Geçidi
16.05 Okul Radyosu
18.01 Çocuk Bahçesi
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Oyun Havaları
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Konuların İçinden
21.45 Türküler
22.02 Şarkılar
22.22 Hafif Müzik
22.40 Türküler
23.10 Beraber ve Solo Şarkılar
00.02 Unutulmayanlar
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.30 Hafif Müzik
11.05 Selma Ersöz'den Şarkılar
11.25 Hafif Müzik
11.40 Yaşayan Hukuk
12.00 Küçük Konser
12.20 Şarkılar
12.40 Yörelerimiz, Ezgilerimiz, Geleneklerimiz.
13.30 Olayların İçinden
14.00 Şarkılar ve Saz Soloları
15.45 Tülin Yakarçelik'ten Şarkılar
16.00 Türküler ve Oyun Havaları
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
18.00 Yurttan Sesler
18.30 Fındıktan Pamuğa
20.00 Karma Fasıl
20.30 Türk Hafif Müziği
20.45 Mehmet Özbek'ten Türküler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.45 Ayla Gürses'ten Şarkılar
23.00 Türküler ve Oyun Havaları
23.35 Çeşitli Sololar
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Senfonik Müzik
10.45 Saz Eserleri
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.06 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları
21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
21.45 Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
22.06 Gecenin Getirdikler
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

Afgan ordusu...

(Baştarafı 1. sayfada)

Kabil Radyosu, tutuklanan darbeciler arasında Afgan-ı Millet Partisinin lideri Gulam Muhammed Ferhat, emekli Tümgeneral Turan Dagarval ve Kabil'in eski belediye başkanının bulunduğunu belirtti. Afgan resmi basını darbecilerin yabancı bir devlet tarafından desteklendiğini öne sürerken, AFP darbe girişiminin Afgan ordusu 7. tümeni tarafından başlatıldığını haber verdi.

Ajans, pazartesi günü başkent Kabil'de olağanüstü önlemlerin alındığını ve Rişkur semtinde silahlı çatışma sesleri duyulduğunu bildiriyor. AFP, darbe girişiminin Amin'e bağlı birlikler tarafından şiddetle bastırıldığını belirtiyor.

Kabil'den Pakistan'a gelen görgü tanıklarının anlattığına göre de Kabil'in bütün önemli yolları, tanklar ve silahlı askerler tarafından kapatılmış durumda.

Öte yandan iyi haber alan bir kaynak olarak bilinen Pakistan Radyosu, iktidardaki Afganistan Demokratik Halk Partisinin Kabil'deki Genel Merkez binasında da iki gündür kanlı çatışmaların olduğunu söyledi.

Geçtiğimiz hafta içinde Kabil'den Pakistan'a gelen görgü tanıkları da başkentte sık sık silahlı çatışma seslerinin duyulduğunu söylemişlerdi.

Hatırlanacağı üzere, bundan bir ay önce eski Devlet Başkanı Nur Muhammed Taraki'yi bir saray darbesi ile tasfiye eden Hafızullah Amin, Müslüman gerillaların mücadelesini engelleyememişti. Geçtiğimiz ay içinde halkın yoğunlaşan mücadelesi Afgan hükümeti içinde de büyük çelişmelerin ortaya çıkmasını sağlamıştı.

Anthony Quinn...

(Baştarafı 1. sayfada)

en son filmi 'Çağrı' ya da diğer adıyla "İslamiyetin Doğuşu" filminin fakir ve yetim çocuklar için düzenlenecek galasına katılacak.

7 yıllık bir çalışma sonucu gerçekleştirilen 'Çağrı' filminde Yunanlı artist İrene Papas, birçok İngiliz ve İrlandalı oyuncu; Bedir ve Uhud savaşları sahnelerinde ise 5 bin Libyalı asker rol aldı. Çağrı'filminin yaklaşık 1 milyon dolara malolduğu belirtildi.

"Viva Zapata" filmiyle Oscar kazanan aktör Anthony Quinn, "Zorba" filmindeki rolüyle de sinema çevrelerinde önemli bir yer edindi. TV'de ilgiyle izlenen "Şehir ve Adam" dizisinin Tom Alkala'sı Anthony Quinn ve 'Çağrı' filminin yönetmeni Mustafa Akkad, İstanbul'daki galadan sonra, İzmir'de de ikinci bir galaya katılacaklar.

Senato...

(Baştarafı 1. sayfada)

ması" olarak adlandırılan bir anlaşmaya varmışlardı. Bu anlaşmaya göre, her meclisin başkanı o mecliste en çok üyeye sahip olan partiden seçiliyor. Bu anlaşmayla ilk olarak Millet Meclisi Başkanlığına Fuat Sirmen, Senato Başkanlığına da Suat Hayri Ürgüplü seçilmişti.

Bu konuda zaman zaman partiler arasında anlaşmazlık çıkmışsa da, genellikle anlaşmaya uyulmuştu.

MECLİSLER

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurullarının, seçim sonuçlarının resmen ilanından beş gün sonra toplanacakları, açıklandı. Meclisler 22 veya 23 Ekim salı günü toplantıya çağrılacak.

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Genel Kurullarının ayrı ayrı yapılacak toplantılarında, yeni seçilen üyeler yemin edecekler ve daha sonra sunuşlara geçilecektir. CHP'liler, sunuşlardan sonra meclislerin 1 Kasıma kadar çalışmalarına ara vermesi gerektiğini savunurken, AP'liler, bu toplantı ile Meclis faaliyetlerinin başlayacağını bildirdiler. Öte yandan Millet Meclisi Başkanı Cahit Karakaş, Parlamentonun kesin sonuçların açıklanmasından beş gün sonra toplanacağını, çalışmalara devam edilerek gündemin uygulanacağını belirtti.

AP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu, Meclislerin ilk toplantısından sonra tatilin biteceğini bildirerek, bu kararın Meclisler tatile girmeden önce alındığını vurguladı.

CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Altan Öymen ise, "Meclislerin 1 Kasım tarihine kadar çalışmalarını sürdürebilmesi için genel kurullardan karar alınması gerekmektedir, ancak bu yolla parlamentonun çalışması sağlanabilir." diyerek, 1 Kasımda toplanmanın ise bir Anayasa hükmü olduğunu belirtti.

Kırkbeş bin öğretmeni bilgisayar atadı

ANKARA (ÖZEL)

Kırkbeş bin öğretmen kuraları ilk kez bilgisayarlarla dün Ankara'da çekildi. Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinden öğrenildiğine göre, kura sonuçları 22 Ekim Pazartesi gününden itibaren Milli Eğitim Müdürlüklerinden öğrenilebilecek.

Ayrıca kura sonuçları öğretmenlerin adreslerine de bildirilecek.

Bilgisayarlarla ad çekmenin Milli Eğitim Bakanlığına 20 milyon liraya malolduğu öğrenildi. Kura çekimi 20 dakika sürdü.

Sosyal hizmetler Akademisinde MHP'liler olay çıkardı

ANKARA (ÖZEL)

Seçimlerde CHP'nin yenilgisinden sonra, Sosyal Hizmetler Akademisinde taşkınlıklara başlayan MHP'li öğrenciler, dün sabah saat 10.00 sıralarında koridorda iki öğrenciye saldırdı. Okulda güvenliği korumakla görevli ekipten üç polis, çoktandır görülmedik bir şekilde, saldırgan MHP'lilere destek oldu.

Dün sabah başını MHP'li Mustafa Doğan ve Kemalettin Sarıbaşak'ın çektiği bir grup komando, koridorda Vedat, Tufan ve Ferit adındaki öğrencilere saldırdı. Koridorun sonunda bekleyen güvenlik ekibinden üç polis de iki taraf arasındaki kavgada, MHP'lilerin yanında yer alıp, diğerlerini copladılar.

MHP'liler, olaydan sonra polise on kişilik bir liste vererek, olayı çıkaranların gözaltına alınmasını istediler. Verilen listede saldırıya uğrayan Vedat, Tufan ve Ferit'in yanısıra okulda okuyan öğrencilerin adlarının da bulunduğu görüldü.

Ekip içindeki üç polisin yanlı davranışını kınayan öğrencilere, ekip amiri, bu polisler hakkında resmi şikayette bulunulduğu takdirde işlem yapılacağını bildirdi.

Ekipteki üç polisin tutumunu protesto eden öğrenciler, derslere girmeme kararı aldılar. Okulda çoğunluğun benimsediği bu karar üzerine idare, okulu bir gün için tatil etti.

Saldırı olayı sonunda biri MHP'li, ikisi Dev-Yol taraftarı üç öğrenci gözaltına alındı.

Sonun sonu

(Baştarafı 1. sayfada)

mamak için sıkı tutuyorsun galiba."

Bu esprileri ikisi de gülümseyerek karşıladı. Bağımsız Salih Yıldız ile Necdet Uğur da beraber geldiler.

Ecevit de dahil olmak üzere bütün bakanlarda sessiz ve donuk bir hava seziliyordu. Çok kalabalık olan gazeteciler, bakanlar girdikten sonra aralarında konuşuyorlardı. Görüş birliğine varılan fikir "Şimdi de Demirel'in peşinde koşacağız" idi. Gazeteciler, basın bürosunda çalışanlara "Kendinize Türkiye haritasından yer beğendiniz mi?" diye takılıyorlardı.

Bakanlar Kurulunun dağılmasına yakın, en önemli sorun, gazetecilerin kalabalıklığı yüzünden Ecevit'in ne dediğinin duyulmaması, resim çekilememesi oldu. Çünkü herkes kapının ağzına yığılmış durumdaydı. Çeşitli öneriler getiriliyordu. "Geniş bir daire yapalım, yok yok fotoğrafçılar bir tarafta dursun. Not alacaklar bir tarafta dursun. Karşılıklı ikişer sıra olalım." Çözüm bulunamadan Ecevit kapıda göründü. Doğrusu dinlenecek pek birşey yoktu. Ecevit "Bakanlar tam bir görüş birliğindeler" dedi. Herhalde bakanlar ilk defa, hiç olmazsa "istifa etmek" konusunda "tam bir görüş birliğine" varmışlardı.

CHP Genel Yönetim Kurulu ile Grup Yönetim Kurullarının ortak toplantısı da üç saat sürdü. Orada da "ortak görüş birliğine" varılmış "oybirliği ile" hükümetin çekilmesi istenmişti.

Ecevit saat 00.15'de şu açıklamayı yapıyordu: "Yetkili kurulumuz bu durumda, oybirliğiyle hükümetten çekilmeyi kararlaştırmıştır. Bu bizim demokrasi anlayışımızın gereğidir. Bakanlar Kurulunun tüm üyelerinin eğilimi de aynıdır. Ülkemizin bu aşamada yeni bir bunalıma sürüklenmemesi için Cumhuriyet Halk Partisi kendi üzerine düşen her çabayı gösterecektir."

Hükümetin gitmesi için geriye Cumhurbaşkanına giderek istifa mektubunu sunmak kalıyordu.

Kılıç...

(Baştarafı 1. sayfada)

olmak istiyordu. Samimiyse iktidar olacak. Tekrar bu memleketi maceraya sürmenin, yeni bir seçime sürmenin alemi var mı" şeklinde konuştu.

Seçim sonrası notlar

Nimet Arzık

(Baştarafı 1. sayfada)

nan MHP böyle şölen havasında değildi, ne dese ne demese.

Öbür partiler de resmen küstüler dünyaya, hani işçi kardeşlerine pek çok güvenenler.

Necmettin Erbakan'ın deyimiyle, işçi kardeşler "batılı" yeğ tutmuşlardı.

Hele Güven Partisi için durum büsbütün açıklıydı çünkü, genel acıya özel acı katılıyordu. Bir zamanlar, Van'ı hemen hemen tulum çıkaran Ferit Melen, daha politikaya ilk adımını atan, yakışıklı, yağız, iki metre boylu Fevzi Kartal tarafından tuşa getirilmişti.

Fevzi Kartal'ın arkasında Ferit Melen'in yıllar yılı hasmı, meclisin en yaşlı üyesi, Van Milletvekili Kinyas Kartal vardı. Fevzi, yüzü aşan yeğenlerinden biriydi.

Kimsenin nedenini anlamadığı kebaplı şölenin nedenini ben galiba sökebiliyorum: Efendim, davetiyeler postalandığında MSP, büyük başarı umudundaydı. Başarıyı kutlayacaktı, batılın pestilini çıkardıktan sonra.

Batıl çok dayanıklıdır.

Durgun bir hava esiyordu: "Biz dediğimizi dedik, düdüğümüzü çaldık artık günah bizden gitti" havası.

Oğuzhan Asiltürk'ün ilaç alan çocuk sesi şu vecizeyi yumurtluyordu:

— Biz böyle davet gibi işleri bir türlü öğrenemedik.

Tamam da aziz kardeşim dünyanın öbür işlerini öğrenmişsen zararı yok.

Bu satırları yazarken artık hükümetin istifası resmileşmişti. Aradan bir gün geçti göğün maviliği gene yerinde, dünyanın sökülmüş çivilerine de yenisi eklenmedi.

Belki daha çetin günler gelecek, savaşımızı ona göre ayarlayacağız. Belki tersi olur.

Ama halkın iradesini kullanması, irade hangi güle konsa gene güzel birşey. Sağ sol diye de kafamı ütülemeyin. Solun yazık, eti budu yoktu ki organize biçimde. Büyük sağ partiler savaştı.

Bir haberle başlayalım. Sinirime dokunan bir deyim var; "değişen Meclis veya senato aritmetiği". Deyimi burada ben de kullanacağım. Yeni değişen aritmetiğe göre milli birlikçilerin paşa gönlü edilirse veya kontenjancıların, senato başkanının AP'den olması gerek.

Bu aday da bugün Yalova'dan Ankara'ya dönüyor. Kanımca herkesin nazlanmadan kabullenebileceği bir aday: İHSAN SABRİ ÇAĞLAYANGİL.

Vatandaş:"...

(Baştarafı 1. sayfada)

ten, bir de sandık başında CHP için mi kuyruğa girecektik?"

GECE BEKÇİSİ HÜSEYİN AYDIN: "KUYRUKLARDAN BIKANLAR SANDIK BAŞINDA KUYRUĞA GİRMEDİ"

"Kuyruklardan bıkan CHP'liler, bu defa CHP için sandık başında kuyruğa girmediler. Yani senin anlayacağın CHP'yi kuyruklar çarptı. Zamdan, pahalılıktan, yokluktan bıktık."

EMEKLİ MEMUR AHMET BEY "BU KADAR SORUMSUZLUK GÖRMEDİM"

"Niçin oy kaybettiğini sanki siz bilmiyor musunuz? Rezil olduk, bolluk içindeki yurdumuzda hiç bir şey bulamıyoruz. Bugün aldığını yarın başka bir fiyata alıyorsun, her gün fiyatlar değişiyor. Hayatımda bu kadar sorumsuzluk görmedim. Bu durumda CHP'nin aldığı oylar fazla bile.

EMNİYET BEKÇİSİ NURETTİN KENAR: "ANARŞİYİ ÖNLEYEN HÜKÜMET HALKTAN HER ZAMAN DESTEK ALIR"

"Anarşiden kargaşalıktan vatandaşlar bıktı. Biz bile bu anarşiden bıktık. Her gün akşam eve gidebilir miyim endişesi var. Ecevit anarşinin köküne inemedi. Biz vatandaşların en büyük isteği şu: Ne yaparlarsa yapsınlar, anarşiyi ve kargaşalığı bir an evvel önlesinler. Herkesin istediği huzur ve barışı getirsinler. Bunu yapan hükümet, her zaman halktan destek alır.

OTOBÜS BİLETÇİSİ MEHMET ÖZDEMİR: "DUR BAKALIM İNŞALLAH HAYIRDIR"

"Efendim. Akşam eve gittiğim zaman 'yarabbi şükür' diyorum. Çünkü her gün endişe içindeyiz. Tavuk gibi adam öldürüyorlar. Ecevit anarşiyi önleyemedi. Halbuki hepimiz ne umutlarla oyumuz vermiştik. AP büyük oy aldı. Dur bakalım! İnşallah hayırdır"

"Seçmen bize...

(Baştarafı 1. sayfada)

bize ders verdi" dedi.

"Biz gerçek tabanımıza ekonomik açıdan yardımcı olamadık" şeklinde konuşan Yetenç, partisinin seçimlerdeki başarısızlığı konusunda şunları söyledi:

"En büyük desteğimiz olan işçi ve memur kesimine 21 aylık hükümet döneminde gerçekten ekonomik yardımda bulunamamızdan dolayı CHP'li seçmen sandık başına gitmeyerek tepkisini göstermiştir. AP ise eski oyunu muhafaza etmiştir. Ama CHP bu seçimden ders almıştır. CHP, kendisini toparlayıp gerçek tabanına hizmet götürmesi gerektiğini bu seçimlerde anlamıştır."

Türk-İş Bölge...

(Baştarafı 1. sayfada)

viz vermeleri ülke çıkarlarına hizmet etmelerine engel olmuştur.

Türkiye'nin bugünkü durumda uzun süre hükümetsiz kalmaya tahammülü yoktur. Bu nedenle kısır siyasi parti çekişmeleri bir tarafa bırakılarak iki büyük parti asgari müştereklerde birleşmeli en yakın bir tarihte millet iradesine başvurulmalıdır. Bu süre içinde CHP-AP işbirliği ile geçici bir hükümet kurulabilir."

Yorgancıoğlu...

(Baştarafı 1. sayfada)

meti mi kastediyorsunuz?" şeklindeki bir soruya şu yanıtı verdi:

"Ara hükümet tabirini sevmiyoruz. Bunlar uydurmacalardır. Seçim hükümeti, seçim hükümetidir. Parlamento kendi içinden bunun kimlerden müteşekkil olacağını ve süresinin ne kadar olacağını tayin eder."

Ege Bölgesi Sanayi Odası Meclis Başkanı Şinasi Ertan, 14 Ekim seçimlerinin 1946'dan beri yapılanların en anlamlısı olduğunu kaydetti.

Tek çıkar yolun, en kısa sürede erken seçime gitmek ve sandıktan güçlü bir iktidar çıkmasına fırsat yaratmak olduğunu belirten Şinasi Ertan, böyle bir sonuç elde edilebileceğinin son seçimle açıkça ortaya çıktığını vurguladı. Ertan, "Ancak erken seçim kararının şimdilik parlamentodan çıkabileceğini mümkün görmek, sanıyoruz fazla iyimserlik olur" diyerek şöyle devam etti:

"Siyasi parti yöneticilerinin hükümet kurma işini fazlaca dalgalanmaya bırakmaları tehlikeli olabilir. Çünkü ülke çok ciddi boyutta ve çok yönlü sorunlarla boğuşmaktan yorgun düşmüştür.

Öte yandan, AP Aydın Merkez İlçe İkinci Başkanı Mehmet Erbey, basına yaptığı bir açıklamada, "Kurulacak hükümet ancak seçim hükümeti olabilir" dedi. Ayrıca 3. MC kurulması olasılığına ilişkin bir soruya şu yanıtı verdi:

"3. MC'ye asla taraftar değiliz. MC hükümetleri AP'nin yıpranmasında önemli rol oynadı. Halk, yeni bir MC hükümeti arzu etmiyor. Halk AP'nin tek başına iktidar olmasını istiyor. Oylarını bu inançla verdi."

KAYIP— Ege Üniversitesi İktisat Fakültesinden aldığım şebekemi kaybettim. Geçersizdir.
Rami KURUL

Hua Guofeng...

(Baştarafı 1. sayfada)

karşı çıktı.

Bu arada Fransız basın ve yayın organlarının Hua Guofeng'in gezisine büyük önem verdiği gözlendi. Hua Guofeng'in gezisi boyunca Fransa TV'sinin 1 ve 2. kanalları Pekin'den doğrudan yayın yapıyor.

HUA'NIN KONUŞMASI

Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guofeng, onuruna verilen yemekte yaptığı konuşmada, Sovyetler Birliği'nin hegemonyacılığını şiddetle eleştirdi ve Sovyet tehdidine karşı Avrupa'nın yanında olduklarını belirtti.

Hua Guofeng, Avrupa'da, Orta Doğu, Afrika, Kızıldeniz, Asya ve Hindiçini'de hegemonyacıların saldırı yollarına başvurduklarını belirtti. Bunun yanısıra Hua, hegemonyacıların hükümet darbesi tezgahladıklarını, başka ülkelerin içişlerine karıştıklarını ve askeri işgale giriştiklerini söyledi.

Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan, ülkesinin amaçlarından birinin de, bir Üçüncü Dünya savaşını geciktirmeye çalışmak ve mümkün olduğu kadar uzun bir süre dünya barışını korumak olduğunu vurguladı. Hua Guofeng hegemonyacılığa karşı mücadeleye ve dünya barışını savunmaya yönelik bir dış politika gütmenin Pekin'in hedefi olduğunu kaydederek, hegemonyacılığa karşı Avrupa'nın yanında yer aldıklarını sözlerine ekledi.

Hua Guofeng daha sonra Sovyetler Birliği ile müttefikleri Vietnam ve Küba'nın hegemonyacı bir siyaset izlediklerini söyledi ve Avrupa'yı muhtemel bir askeri çatışma karşısında birliğe çağırdı. Hua Guofeng, detant (yumuşama) politikasını eleştirerek acı gerçeklerin insanları dünyayı daha iyi anlamaya zorladığını ifade etti.

GISCARD'IN KONUŞMASI

Çin Başbakanı onuruna verdiği yemekte bir konuşma yapan Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing de, iki ülke arasında, milli bağımsızlığı ve egemenliği koruma açısından benzerlikler olduğunu belirtti. Giscard, Paris ile Pekin arasında dostluk ve anlayış ilkeleri olduğunu söyledi.

Giscard d'Estaing, amaçlarının, dünyayı blok anlayışından ve çatışmalardan kurtarmak, milletlerin yabancı hakimiyetinden uzak olarak yaşadıkları bir dünyayı kurmaya yönelik düşüncelerin olduğunu söyledi. Giscard, Fransa ile Çin'in bu temelde zamanımızın sorunlarına çözüm aradığını ifade etti.

Fransa ile Çin'in günümüzdeki silahlanma yarışının tehditlerine karşı mücadele ettiğini söyleyen Giscard d'Estaing, silahsızlanmada, günümüz gerçeklerini ve bölgesel özelliklerin gözönüne alınması gerektiğini söyledi.

Fransa Devlet Başkanı, Çin Başbakanı Hua Guofeng'in onuruna verdiği yemekte ayrıca, Kamboçya'nın toprak bütünlüğünden yana olduklarını vurguladı.

HUA'NIN GEZİSİNE İLGİ

Fransız basını Hua Guofeng'in gezisine birinci sayfadan yer verdi: "L'Aurore" gazetesi Hua ve Giscard'ın fotoğrafını birinci sayfadan basarak, "Batıya doğru bir uzun yürüyüş, Hua Paris'te" başlığını attı. 15 Ekim tarihli "Le Figaro" gazetesi, Çin'in hegemonyacılığa karşı tutumunu ön plana çıkardı. "L'Humanite" gazetesi ise "Çin'in amacı Batıyla işbirliği" başlığını attı.

Öte yandan Fransız kamuoyunun Hua Guofeng'in gezisine oldukça ilgi gösterdiği gözlendi.

İKİNCİ GÜN

Hua Guofeng Fransa'yı ziyaretinin ikinci gününde Paris Belediye Başkanı Jacques Chirac'ı ziyaret etti ve Başbakan Raymond Barre ile bir öğle yemeği yedi.

Eski Başbakan Çu En-lay'ın bir zamanlar Paris'te kaldığı evi de ziyaret eden Hua Guofeng buraya bir plaket çaktı.

Hua Guofeng daha sonra Giscard d'Estaing ile resmi görüşmelerini sürdürdü.

Hua Guofeng'in beraberindeki heyet içinde sporcular da bulunuyor. Fransız spor otoriteleri Çin'in FİFA'ya girmesini desteklediklerini ve uluslararası karşılaşmalarda Tayvan'ın değil, Çin'in temsil edilmesi gerektiğini belirttiler.

KAYIP— Nüfus hüviyet cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
SELİM GÜL

TİKP Kahramanmaraş'ın bütün ilçelerinde örgütlenmesini tamamladı

KAHRAMANMARAŞ (ÖZEL)

8 Ekim 1979 günü kurulan Andırın ilçesiyle Türkiye İşçi Köylü Partisi, Kahramanmaraş'ın bütün ilçelerinde örgütlenme çalışmalarını tamamlamış bulunmaktadır. Kahramanmaraş, TİKP'nin bütün ilçelerinde kuruluşunu tamamladığı 3. il olmaktadır.

Andırın İlçe Örgütü Yönetim Kurulu şöyledir:

Mustafa Temiz-Başkan- (işçi), Zekeriya Mehendin (köylü), İbrahim Cüce (köylü), Cemal Elbeyli (şoför), Veli Sugeçmez (işçi).

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni
ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu–İSTANBUL
Tel: 26 52 44 – 22 49 54
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 □ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 □ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16 Tel: 103 42 □ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 □ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak posta ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340–559

Dünyada ilk kez: Aydınlık Afgan gerilla üslerinde

Cengaveri Afgani Bi Mukabili Russi

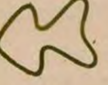
(Afgan savaşçıları Rusya' ya karşı)

Yazı ve fotoğraflar: İLHAN SÜRMELİ, RAGIP DURAN



Aydınlık
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN

Afgan Mülteci Komisyonu Başkanı Şer Muhammed Han, uluslararası yardım kuruluşlarını mültecilere yardım etmeye çağırdı.



Afgan Mülteci Komisyonu Başkanı Şer Muhammed Han anlatıyor:

"Kabil yönetimi bütün halkı karşısına aldı"

●Kabil' deki hükümet, halkın isteklerini değil, Moskova' dan gelen emirleri uyguluyor

AYDINLIK gazetesinden mi geldiniz?

—Evet

—Hoşgeldiniz, nasılsınız. Ataberk ile Çolakoğlu nasıllar?

İşte Pakistan Enformasyon Bakanlığı Yabancı Basın Dairesi Müdürü İkbal Butt bizi böyle karşılıyor. Butt, gazetemizin Yazı İşleri Müdürü Ataberk ile Çolakoğlu'nun 1978 yılının Eylül ayında Pakistan'a yaptıkları geziyi unutmamış.

—Afganistan meselesini incelemeye geldik, diyoruz. Bize gerekli belgeleri ve başvurmamız gereken resmi yetkililerin adreslerini veriyor.

220 BİN MÜLTECİ

Resmi sayılara göre Pakistan'ın Kuzey Batı Sınır eyaletinde (NWFP) ve Belucistan'da bulunan mülteci kamplarında 220 bin Afgan mültecisi yaşıyor. Konu ile ayrıntılı olarak bilgi toplamak için Peşavar'da Afgan Mülteci Komisyonu Başkanı Şer Muhammed Han ile görüşüyoruz:

—Bu mülteci sorunu 27 Nisan'dan sonra başladı. Afgan halkı bu yeni rejimi hiç bir zaman benimsemedi. İktidara gelenler ilk önce kendi arasında dalaşmaya başladılar. Şimdi düşünün, daha kendi arasında anlaşamamış bir hükümet nasıl halkın çıkarlarına uygun reformlar yapsın. Zaten bu reformlar meselesi de başlı başına bir mesele. Ben 27 Nisan'dan sonra Afganistan'a gitmedim. Ama oradan gelen mültecilerle sürekli temas halindeyiz. Dinlediklerimize ve okuduklarımıza göre, reformlar esas olarak Afgan halkını bin yıllık geleneklerinden koparmayı amaçlıyor. Dini alanda büyük baskılar uyguladılar. Sayısını kesin olarak tespit edemediğimiz kadar imam ve hoca katledildi. Halkın serbestçe camiye girip çıkmasını engellediler. Sonra bilirsiniz, bizim gibi Müslüman ülkelerde camiler sosyal yaşantının en önemli unsurudur. Toplantılar, görüşmeler hep camilerde olur. Kabil hükümeti de biliyor bu gerçeği. Bu yüzden isyan hareketlerinin gelişmesini önlemek için camilere silahlı askerler doldurdular. Uzun sözün kısası bu yeni hükümet bütün halkı kendine düşman etti.

Şer Muhammed Han, toprak reformu adı altında yapılan değişikliklerin Afganistan'da tarımsal üretimi düşürdüğünü belirttikten sonra eğitim reformunu da şöyle anlattı:

—Kızlarla erkekler aynı okulda eğitim görebilirler mi? Bu sorunun cevabı her ülkenin özel durumuna göre değişir. Kimi yerde kız-erkek ortak eğitim iyidir, ama kimi yerde de olumlu sonuç vermez. Afgan yöneticileri bu konuda da halkın tutumuna saygı göstermediler ve eğitim seferberliği adı altında bazı önlemleri zor kullanarak kabul ettirmeye çalıştılar. Tabi bu durumda halkın tepkisi daha da yoğunlaştı.

Afgan Mülteci Komisyonu Başkanı Afganistan'daki gelişmelerin siyasi özünü de şöyle anlattı:

—Bu yeni rejim halkın desteğiyle değil, Sovyetler'in planladığı bir darbe ile işbaşına geldi. Bu yüzden onlar halkın istediğini değil, Moskova'nın emirlerini yerine getiriyorlar.

Afganistan'da, Sovyet yanlısı hükümetin uygulamalarına karşı çok kısa bir zamanda, ama geniş çaplı bir muhalefet hareketi başladı. Taraki, bu hareketi de şiddetle bastırmaya kalkıştı. Ama şimdi büyük bir çıkmaz içindeler.

Şer Muhammed Han, daha sonra Pakistan hükümetinin bu konudaki tutumunu anlatıyor:

—Bu mülteciler meselesi bizim hükümetimize ayda 20 milyon rupiye yaklaşık 100 milyon TL. mal oluyor. Bizim gibi yoksul bir ülke için bu korkunç bir para... Biz komşu bir ülkeden gelen insanlara karşı dini ve insani görevimizi yapıyoruz. Bizzat devlet Başkanı Ziya ↔ -Ül-Hak açıkladı: Bizim Afganistan'a karşı izlediğimiz siyasette bir değişiklik yoktur. Ancak mültecilerin anayurtlarına yeniden dönebilmeleri için Afgan hükümetinin gerekli önlemleri alması gerekir. Bu konuda görüşmelerin yapılması lazımdır.

Pakistan hükümetinin Afgan mültecilerine yaptığı yardım gerçekten çok sınırlı. Mülteci kamplarının dışında gerilla örgütlerinin liderleri önünde birer Pakistanlı polis duruyor. Mültecilerin en büyük derdi ise işsizlik. İslamabad hükümeti mültecilere konut sağlıyor ve bir de adam başına günde 4 rupi (20 TL) veriyor. 4 rupi ile bir günde ancak iki somun ekmek alınabiliyor.

Şer Muhammed Han, uluslararası yardım örgütlerinin özellikle de Kızıl Haç'ın ve Birleşmiş Milletler Mülteciler Komisyonunun Afgan mültecileri sorunu ile daha fazla ilgilenmesini talep ediyor.

Pakistan hükümetinin Afgan gerilla örgütleri hakkındaki tutumunu soruyoruz:

—Bizim hiç bir örgütle hiç bir ilişkimiz yoktur. Onlar Afgan mültecileri arasında bazı çalışmalar yapıyorlar. Biz onları ne cesaretlendiriyoruz, ne de en tabii hakları olan propaganda haklarını kısıtlıyoruz.

Son olarak, mülteci kamplarında yaşamı soruyoruz. Şer Muhammed Han, Peşavar yöresindeki kamplara gitmemiz için gerekli olan formaliteleri hazırlıyor ve;

—Siz gidip kendi gözlerinizle görürsünüz diyor. Biz de kendisine teşekkür edip yola koyuluyoruz.

YARIN: Kabil Hükümetini KGB yönetiyor



Afgan hükümetinin "Amerikan uşağı, toprak ağaları ve burjuvalar" diye nitelediği mültecilerin çocukları. Hepsi yalınayak.

Pakistan'daki Afgan mülteci kamplarındayız

"Kabil müslümanların eline geçince anayurdumuza döneceğiz"

Peşavar'dan bir arabaya binip, mülteci kamplarına gidiyoruz. Beyaz küçük yapılar var. Bir köy gibi. Yeni yapılmış olduğu belli oluyor. Evlerin içi oldukça kalabalık. Daha çok yaşlı kadınlar ve çocuklar dolaşıyor. Yüzlerinden biraz umutsuzluk, biraz da kızgınlık okunuyor.

Kabil yönetimi bütün bu insanları, "27 Nisan devriminden sonra iktidarlarını yitirmiş olan kapitalistler ve toprak ağaları; Amerika'nın emrindeki karşı-devrimciler" gibi sıfatlarla niteliyor.

Mültecilerle sohbete başlıyoruz:

—Ne zaman ülkenize dönebileceksiniz?

—Kabil Müslümanların eline geçtiği zaman!

—Buradaki yaşantınızdan memnun musunuz?

—El memlekette de kim memnun olur ki?

Tavandaki vantilatör insanların yüzünde biriken terleri kurutamıyor. Bakıyoruz yaşlı kadınlara. Odanın bir köşesine sinmişler. Bizim ellerimizdeki fotoğraf makinalarına ve teybe bakıyorlar. Sanki ilk defa görmüşler gibi... Suskunlar. Mazlum oldukları her hallerinden belli. Bir ara kadının biri yerinden kalkıp çay getiriyor bize...

—Peki, erkekler nerede diye soruyoruz bir yaşlı mülteciye.

—Günde 4 rupi ile geçinilir mi? Erkekler çalışıyor. Sabah giderler akşam gelirler...

—Afganistan ile ilişkileriniz var mı?

—Kunar'dan, Paktiya'dan, Nuristan'dan, her yerden her gün yeni mülteciler geliyor. Onlardan öğreniyoruz son gelişmeleri.

—Buradan giden de oluyor mu?

—Çocuk büyüyüp eli silah tutmaya başlayınca gönderiyoruz onları da cepheye. Vuruyor kafirlerin başına. Bunlara Afganistan'da hayat hakkı tanımayacağız...

Elbiseleri yırtık pırtık yaşlı göçmenin. Avurtları çökmüş. Ama savaşıyor o da. Sonsuz umutlu.

—Allah izin verirse ben bu dünyadan ayrılmadan önce Afganistan'a döneceğiz.

Bakıyoruz da mültecilerin haline, Kabil rejiminin açıklamalarının ne denli yalan olduğunu görüyoruz. Bu yoksul insanların ne bir parça toprağı, ne de bir kuruş sermayesi var. Ne Amerika'ya uşaklık etmiş, ne Pakistan ajanlığı yapmış. Kendi halinde mazlum insanlar. Ama bir özellikleri var; boyun eğmiyorlar zalime...

SEYİT ALP/İN ROMANI

Şavk

desenler: sevinç altan

(105)



Zin koşarak geldi kapıda durdu

Konaktan yükselen ağıtı duyduklarında "Tamam, Kevok gidecektir" dediler, toplucu vardılar. Ağıta katıldılar. Acı kişneyip parladı, soy bir küheylan gibi çevik olup geme vurulmazdı. Dünyayı çekilmez etti.

Kevok tutuldu, ağlayamadı. Zehri içinde taze kaldı. Biri çaresizliğini ağıta döksün istiyordu. Herkes belayı kendine çekiyor, kendi haline rast getirip özü için ağlıyordu. Bu yüzden ağıta giremedi. Uzak kaldı.

Herses dağıldıktan sonra kendini seslenen babasının çağrısına gitti.

—Otur da biraz konuşalım, dedi babası. Oturdu. Fikrini sordu. Kevok birden çözüldü. Saygısızlığa boş verip halini anlattı. Baba evinin evli kadına yadlığını söyledi. Dul avradı horlayanın çokluğunu, lokmaların taş olup boğazına takıldığını, sofraya sakınarak oturduğunu söyledi. Babası yavaşça dışarı çıktı. Ağıtı sürüp geceye vardı.

Gece, Araratın avradı toplanıp geldi. Durmadan Kevok'a gideceği yeri sorarlardı. Kovok'sa bilemezdi nereye götürüleceğini... Tek bildiği Paşanın aydınlık sızdırmaz karanlığıydı. Gerisi kendine meçhuldu.

Geç vakit, Zerin ile Naze'yi işmarla öte odaya aldı.

—Gitmek zamanıdır, size halimi arzedeyim, dedi... Size beni batıran sebebi söyleyeyim. Beni horlayan bütün Araratlıya, Memdız'a duyurasınız.

Babam beni Osmanlıya yolladığında sakınarak varmışım. Memdız'dan habersiz varmışım. Gitmek istemedimse de zorlayıp gönderdiler. Gece, Safiye ile aynı odada kalmışız. Bizi konuşup anlaşmamız için yalnız bıraktılar. Ben ne bilirim ki ne konuşam! Erkenden yataklara çekildik. Benip yatağım kapıya yakındı.

Gündüz yorulduğumdan derin, dipsiz uyumuşum. Döşümdeki ağırlığa uyandığımda gözüme inanmayıp rüya görüyorum sanmışım. El uzatıp dokunduğumda durum aşikara çıkmıştır. Yataktan korkuyla fırladığımda, üstümdeki telaşlanıp "Sus" derdi. Ortalığı şamataya verecekken, babamın itibarını düşünüp bundan vazgeçtim. İtibarını göçürmemeye susmuşum. Üçkuruma el atan koca, ak sakallı Osmanlı Paşasıydı. Yüzünü tükrükle batırıp yolladımsa da kinimi doyuramamışım. Kendimle kaldığımda, her yanımı yoklayıp anamdan doğduğum gibi temiz olduğuna özüm ikna geldi. Gelmişse de gafletimi bir türlü hazmedemezdim, ar-haya bana "Memdız'e yaramazsın" derdi. "Gecenin köründe gaflette bastıran, uçkuruna el atılan bir kız Araratın baş yiğidine yaramaz" derdi. Ben de şaşırmışım: Osmanlı Paşasının dokunduğu, el gezdirdiği mahremi ite atmazken Memdız'a nasıl yutturutdum. Onun artığı onadır, artığını ona verir kurtulurum, demişim. Evlenmeye razı gelmişim. Hicap ettim, kimseye söyleyemedim. Kendimi öldürmeyi düşündümse de, babama ar namus olur diyerek vazgeçmişim. İşte halim bundan ibarettir, görüp geçirdiğimi bir bir önünüze dökmüşüm.

Tek söz etmeden ayrıldılar.

Osmanlı Paşası geldiğinde öğle yakındı. Bey, doğrulup karşılamadı, içeri kendinden geçti.

Araratlının konaktaydı gözü. Az sonra Kevok'la Osmanlı Paşası kapıda göründüler. Atlanıp gittiler.

Kevok'un gece anlattıklarını duyan Araratlıya dünya dar geldi, Memdız'ın dama iğrenerek baktılar.

Zin koşarak geldi, Memdız'ın kapıda durdu. Karnı burnundaydı. Kapıyı aralayıp seslendi,

—Memdız bir bakasın!

Memdız üstü başı pırıl pırıl geldi, çalımlı baktı Zin'e.

—Ne vardır?

—Kevok gitmiştir.

—Gitsin, Kevok'tan bana nedir?

Dönüp yürüyecekken Zin avazlandı:

—Memdız dinle, söyleyeceklerim vardır sana. Kevok'la ilgilidir diyeceklerim ve sana cok lazımdır.

DEVAM EDECEK



CEMAAT-İ İSLAMİ'NİN BAŞKANI RABBANİ:

"Afganistan kolay kolay işgal edilemez"

"Rusya' nın Hint Okyanusuna inmesi için Afganistan engelini aşması gerekir"

—Peki Davud Han yönetimi nasıl devrildi diye bir soru yöneltiyoruz.

—Bunun esas olarak 3 nedeni vardır, diye söze başlıyor Cemaat-i İslami'nin lideri ve başlıyor anlatmaya:

"Birincisi jeo-politik nedendir. Rusya'nın Hint Okyanusuna inmesi için Afganistan engelini aşması gerekir. İkinci neden Kremlin'in izlediği stratejidir. Onlar uzun süreli bir strateji izlediler ve sonunda kendi adamlarını iktidara geçirdiler. Üçüncü neden de Davud Han'ın tutumudur. O, yozlaşmış bir düzen yarattı. Davud Han 1973'ten sonra dolaylı olarak Rusya'ya bağlandı. Moskova'nın baskılarına boyun eğdi. İçte Halkilere ve Perçamcılara teslim oldu. Ve en önemlisi halka karşı düşmanca bir tutum aldı."

Rabbanı bizim sorularımızı cevaplandırırken, cepheden gelen komutanların raporlarını inceliyor göz ucuyla. Zaman zaman da bizden özür dileyerek acil telefonları cevaplandırıyor.

Rabbani ile ilk görüşmemizi yaptığımız sırada Taraki henüz devrilmemişti. Batı basınında çıkan geleceğe ilişkin tahminler hakkındaki görüşlerini soruyoruz Rabbani'ye:

—Sizin de bildiğiniz gibi, önümüzdeki dönemde üç ihtimal mümkün görülüyor: Birinci ihtimale göre Rusya, Çekoslovakya'da yaptığı gibi direkt olarak Afganistan'ı işgal edecek; ikinci teze göre ise Taraki'nin yerine daha ılımlı bir Sovyet yanlısı iktidara getirilecek; son ihtimal ise şimdiki durumun devamı... Yani Müslüman gerillaların mücadelesi güçlendikçe Rusya'nın müdahalesi de yoğunlaşacak. Siz bu ihtimalleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

—Birinci ihtimalin gerçekleşmesi bugünkü koşullarda oldukça güç. Rusya Afganistan'ı öyle kolay kolay işgal edemez. Direkt müdahale olursa, ABD karşı çıkabilir. Rusya, Afganistan'daki avantajını korumak istiyor. Bu yüzden bir istila hareketine girişirse kendisi için de kötü olur.

İkinci ihtimalin gerçekleşmesi belki mümkün. Ancak Rus yanlısı olduktan sonra Taraki'den sonra gelecek olan adam da karşısında bütün Afgan halkını bulacak. Biz İslam Cumhuriyetinin kuruluşuna kadar mücadele edeceğiz. Bizim halkımız böyle ince oyunlara gelmez.

Herhalde halihazırda üçüncü plan uygulanıyor. Sizin de belirttiğiniz gibi, bizim mücadelemiz ilerledikçe Rusya' Kabil'deki adamlarına daha çok silah gönderiyor. Ama bu nereye kadar devam eder? Bu sorunun cevabını bir tek Afganistan halkı verebilir.

Rabbani daha sonra bize bürosunun girişindeki fotoğraf sergisini gezdiriyor ve her resmin önünde ayrıntılı olarak bilgiler veriyor:

—Bu, Bamyan cephesindeki bir mücadeleyi gösteriyor. Burada hükümetin 150 askerini öldürdük.

—Şu gördüğünüz, Kunduz kentinin içinde bir sabotaj... Burada hükümet nispeten güçlü, üstelik çok da Rus danışmanı var. Bizim savaşçılarımız teker teker bunları temizliyor!